

Berättelse

om hvad i rikets styrelse sedan sista riksdags sammanträde sig tilldragit;

gifven Stockholms slott den 18 Januari 1887.

Underhandlingar hafva under året blifvit inledda angående förlängning af den mellan de förenade rikena och Spanien den 15 Mars 1883 afslutade och intill den 1 Juli 1887 gällande handelstraktat.

Underhand-
lingar med
Spanien om
förlängning af
gällande han-
delstraktat.

Kongl. Maj:t har den 28 Maj ratificerat den emellan de förenade rikena och Mexikos Förenade Stater den 29 Juli 1885 afslutade vänskaps-, handels- och sjöfartstraktat äfvensom det under den 15 December sistnämnda år till trak- taten upprättade tilläggsprotokoll, och har Kongl. Maj:ts ratifikation den 20 Augusti blifvit i Bryssel utväxlad mot den af republiken Mexikos president utfärdade ratifikation.

Ratifikation af
vänskaps-,
handels- och
sjöfartstraktat
med Mexiko
jemte dertill
upprättadt til-
läggsprotokoll.

De med Japan öppnade underhandlingarne rörande revision af den mellan de förenade rikena och nämnda land gällande vänskaps-, handels- och sjö- fartstraktat hafva under året ytterligare fortgått.

Underhandlin-
gar med Japan
om revision af
gällande vän-
skaps-, han-
dels- och sjö-
fartstraktat.

En deklaration mellan Sverige och Norge samt Danmark angående villkoren för guldts emottagande till förmyntning vid de särskilda rikenas myntverk har den 27 November blifvit i Stockholm utfärdad.

Deklaration
mellan Sverige
och Norge
samt Danmark
angående guldts
emottagande
vid de särskilda
rikenas mynt-
verk.

Deklaration Mellan de förenade rikena och Frankrike har den 19 Maj blifvit i Stockholm utväxlad en deklaration angående utbetalandet i vissa fall af den svenske och norske eller franske sjömän tillkommande hyra äfvensom behandlingen af deras qvarlätenskap.

af Frankrike angående utbetalandet af och norske eller franske sjömän tillkommande hyra äfvensom behandlingen af deras qvarlätenskap.

Öfverenskom- Genom vaxlade ministeriella noter har öfverenskommelse träffats mellan de melse med förenade rikena och Nederländerna angående utbetalandet af qvarlätenskap efter rörande qvar-svenske och norske i de nederländska kolonierna afidne undersåtar.

lätenskap efter svenske och norske undersåtar i nederländska kolonierna.

Aftal med Aftal mellan Sverige samt Storbritannien och Irland rörande utväxlingen af paketpostförsändelser utan angifvet värde har under året blifvit afslutadt samt för Sverige undertecknad den 16 Mars och för Storbritannien och Irland den 13 April.

Storbritannien och Irland rörande utväxlingen af paketpostförsändelser.

Utvexling af Kongl. Maj:ts ratifikation å de vid den internationella postkongressen i Lissabon den 21 Mars 1885 afslutade tilläggsakter till de i Paris den 1 och 4 Juni 1878 samt den 3 November 1880 undertecknade postkonventioner och aftal, äfvensom å de i samband med upprättandet af nämnda tilläggsakter uppsatta slutprotokoll har den 21 sistlidne Mars i nämnda stad utväxlats mot öfrige magters ratifikationer.

till internationella postaftal i Lissabon.

Kongostatens Kongostaten har anmält sin anslutning till de i Lissabon den 21 Mars 1885 afslutade tilläggsaftal till den i Paris den 1 Juni 1878 undertecknade internationella postkonvention.

anslutning till internationella postaftal i Lissabon.

Rumäniens Rumänien har uppsagt de i Paris ingångna internationella öfverenskommelser uppsägning af af den 1 Juni 1878 angående utväxling af bref med angifvet värde och af den 3 November 1880 angående utväxling af paketpostförsändelser utan angifvet värde.

vissa internationella post-öfverenskom-melser.

Ratifikation Den under den 24 December 1885 i Stockholm afslutade och för Sveriges del af postöfverenskommelse samma dag ratificerade öfverenskommelse om postförbindelsen mellan Sverige med Danmark och Danmark har den 15 Januari 1886 blifvit jemväl af H. M. Konungen af Danmark ratificerad.

Enligt meddelande af Schweiziska Förbundsrådet har art. 9 af den i Paris Ändrad lydelse den 3 November afslutade internationella konvention angående utväxling af paket- af art. 9 i internationella postförsändelser utan angifvet värde erhållit en i öfverensstämmelse med art. 17 af konventionen angående utväxling af paketpostförsändelser utan angifvet värde. samma konvention antagen, förändrad lydelse.

De vid den internationella telegrafkonferensen i Berlin år 1885 med Rysslands Öfverenskom- och Tysklands telegrafafförvaltningar afslutade särskilda öfverenskommelser rörande melser med den inbördes terminalkorrespondensen hafva blifvit stadfästade, för hvad Tyskland Tyskland angår, genom utväxling af ministeriella noter och, beträffande Ryssland, genom angående den deklarationer, undertecknade i Stockholm den 13 April och i S:t Petersburg den inbördes telegrafkorrespondensen. 17/29 Maj samt utvexlade i Stockholm den 8 Juni.

Den 15 Juni har i Stockholm undertecknats en deklaration angående telegraf- Deklaration korrespondensen emellan de förenade rikena och Danmark. med Danmark angående telegrafkorrespondensen.

Kongl. Maj:t har genom ombud deltagit i den under året i Paris församlade Konferens i internationella konferens angående skydd för undervattenstelegrafkablar, hvilkens Paris angående arbeten ej ännu hunnit afslutas. de skydd för undervattens-telegrafkablar.

Genom i Kairo den 3 Juni utvexlad deklaration har Kongl. Maj:t medgifvit, Deklaration att de i Egypten utfärdade nya tullreglementen må tillämpas i fråga om de för- med Egypten enade rikenas undersåtar, handel och fartyg. angående tillämpning för de förenade rikena af nya egyptiska tullreglementen.

I enlighet med Kongl. Maj:ts beslut den 28 Augusti 1885 har i London Deklaration den 19 Januari blifvit af ombud för de förenade rikena samt för Belgien, Dan- om de s. k. mark, Grekland, Nederländerna, Portugal och Spanien undertecknad en dekla- blandade dom- ration, hvarigenom det af Khediven af Egypten den 27 Juli 1885 utfärdade dekret stolarne i rörande upptagande af ett lån å högst 9 millioner pund sterling förklarats skola Egypten god- af de s. k. blandade domstolarne i Egypten erkännas såsom lag. ett egyptiskt dekret såsom lag.

På framställning af egyptiska regeringen har Kongl. Maj:t den 13 April Godkännande förklarat hinder från de förenade rikenas sida icke möta mot promulgerande af lagförslag i Egypten af de lagförslag i fråga om handelspant, skuldförbindelser utgifna af för Egypten i infödda samt utmätning af fast egendom, hvilka upprättats af den år 1884 i delspant, Kairo församlade kommission, hvori de förenade rikena jemväl varit repre- skuldförbin- senterade. delser utgifna af infödda samt utmätning af fast egendom.

Antagande af lagförslag rörande den egyptiska statskuldens förvaltning. Likaledes har Kongl. Maj:t den 11 Juni i öfverensstämmelse med samtliga magter, hvilka deltagit i upprättandet af de blandade domstolarne i Egypten, för de förenade rikenas del antagit två särskilda af egyptiska regeringen framlagda lagförslag beträffande den egyptiska statskuldens förvaltning.

Internationel konferens i Rom angående den industriella egendommen. I den internationella konferens angående skydd för den industriella egendommen, hvilken under året varit samlad i Rom, hafva de förenade rikena genom ombud deltagit.

Allmän konferens rörande gradmätningen i Europa. Äfvenledes hafva de förenade rikena varit representerade vid den allmänna konferens rörande gradmätningen i Europa, som den 27 Oktober sammanträdde i Berlin.

Kongress i Wien rörande den inre sjöfarten. Kongl. Maj:t har jemväl genom ombud deltagit i den i Wien församlade kongress för behandlande af frågor angående den inre sjöfarten.

Orientalistkongress i Wien. Äfven har Sverige varit representeradt vid den sjunde internationella orientalistkongressen i Wien.

Reglemente för understödsfonden för svenskar och normän i Paris. Kongl. Maj:t har den 22 Oktober fastställt reglemente för understödsfonden för behöfvande svenskar och normän i Paris.

Förordning angående konsulatväsendet. Den 4 November har Kongl. Maj:t utfärdat förordning angående konsulatväsendet, att träda i kraft från och med den 1 Januari 1887, och har Kongl. Maj:t i sammanhang dermed jemväl fattat beslut i afseende å beloppet af den konsulatafgift, hvilken skall af svenska handelsfartyg erläggas, äfvensom rörande visst undantag för Nantes' konsulsdistrikt i tillämpningen af nämnda förordning.

Förslag till författningar angående konsulers jurisdiktionsrätt. Efter det den i berättelsen till 1885 års Riksdag omförmälda komité för utarbetande af lagförslag angående konsulers jurisdiktionsrätt afgifvit förslag till författningar om svensk och norsk konsularjurisdiktion, hafva samma författningsförslag blifvit för vederbörlig handläggning öfverlemnade till chefen för svenska Justitiedepartementet samt Kongl. Norska Regeringen.

Regleringar inom konsulatväsendet. Kongl. Maj:t har den 9 Januari 1886 fastställt ny reglering för generalkonsulatet i Archangel. Den 28 Maj har Kongl. Maj:t beslutat indragning af konsulatet i Monaco samt distriktets förläggande under konsulatet i Marseille. Den

1 Juli har Kongl. Maj:t fastställt ny reglering för generalkonsulatet i Helsingfors. Samma dag har Kongl. Maj:t beslutat anställandet af en lönad vicekonsul vid konsulatet i New York. Den 22 Oktober har Kongl. Maj:t beslutat omreglering af vissa konsulsdistrikt i det inre af Tyskland. Samma dag har Kongl. Maj:t beslutat indragning af den dittillsvarande lönade generalkonsulsbefattningen i Alexandria samt upprättandet derstädes af ett olönadt generalkonsulat med anslag till kontorskostnader. Jemväl samma dag har nådigt beslut meddelats rörande upprätthållandet af generalkonsulatet i Shanghai, hvarjemte ny reglering skett af konsulatet i Melbourne. Den 19 November har Kongl. Maj:t beslutat omreglering af de förenade rikenas konsulatförhållanden i Mexiko och den 10 December upprättandet af ett lönad generalkonsulat i Genua, äfvensom den 22 December indragning af hamnkaptensbefattningen i Konstantinopel.

Berättelse angående rättsväsendet i riket för år 1885 har blifvit afgifven och i vanlig ordning till trycket befordrad. Berättelse ang.
rättsväsendet.

Under nedannämnde dagar har Kongl. Maj:t utfärdat följande af Kongl. Maj:t föreslagna och af Riksdagen antagna författningar, nemligen: Utfärdade
författningar.

- 1886 den 12 Mars: lag angående ansvarighet för skada i följd af jernvägs drift;
lag angående ersättning af allmänna medel åt oskyldigt häktade eller dömde;
lag om förändrad lydelse af 19, 43 och 61 §§ i förordningen angående inteckning i fast egendom den 16 Juni 1875;
lag angående förändrad lydelse af 22 kap. 21 § strafflagen;
» den 4 Juni: lag angående ersättning af allmänna medel till vittnen i brottmål;
lag angående de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige;
lag angående renmärken;

och har Kongl. Maj:t till följande af senast församlade Riksdag afgifna förslag, i den ordning 87 § Regeringsformen föreskrifver, lemnat nådigt bifall och låtit å dessa förslag grundade författningar utfärdas, nemligen:

- 1886 den 24 September: lag angående ändrad lydelse af 4 § i förordningen om nya vexellagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 7 Maj 1880;
» den 19 November: lag angående skyldighet för utländsk man att i rättgång vid svensk domstol mot inländsk man ställa borgen för kostnad och skada;
lag angående bankaktiebolag;
lag rörande förändrad lydelse af 14 § i förordningen angående aktiebolag den 6 Oktober 1848.

Härjemte har Kongl. Maj:t låtit utfärda:

- 1886 den 21 Maj: kungörelse angående vissa städers indelning i valkretsar för riksdagsmannaval;
 den 4 Juni: kungörelse angående ordningen för utbetalning af ersättning af allmänna medel till vittnen i brottmål;
 den 1 Oktober: kungörelser, dels angående tillägg till 17 § 2 mom. i Kongl. Maj:ts förnyade nådiga instruktion för Dess Nedre Justitierevision den 30 December 1876, och dels angående ordningen för utlemnande af nedsättningsbevis i mål, hvilka af Kongl. Maj:t afgöras, samt
 den 22 » kungörelse med vissa bestämmelser i fråga om balsamering af lik;

hvarförutom Kongl. Maj:t dels genom cirkulär den 28 Maj meddelat föreskrifter angående behandlingen af utländingar, hvilka här i riket beträdas med lösdrifveri, och dels i sammanhang med utfärdande af ofvannämnde lag den 24 September 1886 gifvit föreskrift om Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes skyldighet att meddela allmänheten underrättelse då någon förordnats att verkställa vexelprotester.

Lagförslag ang. äkta makars inbördes egendomsförhållanden. Sedan Nya Lagberedningen, på grund af nådig befallning, afgifvit förslag till de förändrade lagbestämmelser i fråga om äkta makars inbördes egendomsförhållanden, hvartill Riksdagens skrifvelse i ämnet den 7 Maj 1884 föranlett, har Kongl. Maj:t deröfver infordrat Högsta Domstolens utlåtande.

Lagförslag ang. ändring i strafflagen. Likaledes har Nya Lagberedningen på grund af nådig befallning utarbetat förslag till lag angående ändring i vissa delar af 7, 10 och 11 kapitlen strafflagen, hvilket förslag jemväl blifvit remitteradt till Högsta Domstolens utlåtande.

Lagförslag ang. stadsplan och tomtindelning m. m. Öfver det af komiterade afgifna förslag till lag angående stadsplan och tomtindelning m. m. har, sedan deröfver från vissa myndigheter infordrade ytt- randen inkommit, Kongl. Maj:t infordrat Högsta Domstolens utlåtande.

Lagförslag ang. förslag åt jordbruksnäringsn. Kongl. Maj:t har uppdragit åt en komité att utreda, huruvida genom förändrad lagstiftning lättad utväg kunde beredas idkare af jordbruksnäringen att anskaffa det för näringens bedrivande erforderliga förlagskapital.

Efter det bemälda komiterade afgifvit särskilda af dem utarbetade förslag i berörda ämne, har Kongl. Maj:t deröfver infordrat Högsta Domstolens utlåtande.

Lagförslag ang. bankbolags konkurs m. m. Sedan inom Finansdepartementet utarbetats särskilda förslag till lagar angående enskilda bankbolag med sedelutgifningsrätt samt angående tillägg till och ändring i lagen för Rikets Ständers Bank den 1 Mars 1830, öfver hvilka förslag

Högsta Domstolens yttrande infordrats, har i sammanhang dermed Högsta Domstolen anbefalts att afgifva yttrande öfver förslag till lagar angående bankaktiebolags, sedelutgifvande bankbolags och sparbanks konkurs, samt angående förändrad lydelse af 17 kap. 3 § handelsbalken.

I anledning af Riksdagens skrifvelse den 12 Maj 1885 angående utredning af hvad som bör vara att till fast eller lös egendom hänföra, har Kongl. Maj:t, enär ett förslag till lagstiftning i förevarande ämne afgifvits af Lagberedningen i dess förslag till jordabalk, kap. 1 §§ 1—5, öfver berörda §§ infordrat underdåniga utlåtanden dels från Landtbruksakademiens förvaltningskomité och dels från Kommerskollegium.

Aug. utredning af hvad som bör vara att till fast eller lös egendom hänföra.

Enär, vid behandlingen af lagen angående de svenska Lapparnes rätt till renbete i Sverige, blifvit utredt, att de i Jemtlands län för Lapparnes räkning afsatta renbetesfjell icke lemna tillräckligt utrymme och bete åt renarne under vissa tider af året, har Kongl. Maj:t, efter det Dess Befallningshafvande i nämnda län afgifvit utlåtande i ärendet, uppdragit att en komité att, efter noggrann undersökning på stället och sedan de intresserade, så väl af Lappar som närboende bofaste, fått tillfälle att för komitén uttala sin mening, inkomma med förslag å den enskilde tillhöriga mark, som komitén funne oundgängligen nödig, för att under månaderna Maj—September bereda Lapparne vid de för dem afsatta land tillgång till skog eller renbete eller för att bereda dem vägar öfver inegor mellan landen eller för att uppföra stängsel till förekommande af skada af renar. Efter det omförmälda komité i afseende å en del af länet afgifvit utlåtande, har detta blifvit remitteradt till Domänstyrelsens yttrande.

Aug. utvidgning af renbetesfjellen i Jemtlands län.

För att bereda minskning af den hos nedan nämnda hofrätter befintliga balans af vädjade mål, har Kongl. Maj:t tillåtit dels Svea Hofrätt att fortfarande till 1887 års slut och dels Hofrätten öfver Skåne och Blekinge att från början af år 1887 till den 1 Juni samma år arbeta å en division utöfver det å stat bestända antal.

Tillökning af divisionernas antal i två hofrätter.

Med tillämpning af föreskrifterna i förordningen den 17 Maj 1872 angående ändring i vissa fall af gällande bestämmelser om häradssting, är förordnadt, dels att Halmstads, Höks och Tönnersjö härads domsaga skall utgöra två tingslag bestående, det ena af Höks härad med tingsställe i Tjerby, och det andra af Halmstads och Tönnersjö härad med tingsställe i eller invid staden Halmstad och dels att Askims, Vestra och Östra Hising samt Säfvedals härad skola utgöra ett tingslag med tingsställe i Göteborg; skolande dessa föreningar träda i verket sedan nödiga förberedande åtgärder blifvit vidtagna.

Särskilda härads förening till gemensamt tingslag.

Ökad antal
ting i vissa
tingslag. Kongl. Maj:t har på derom gjorda underdåniga ansökningar förordnat, att årligen från början af innevarande år tre lagtima ting skola hållas i hvartera af Säbrå och Gudmundrå tingslag samt två lagtima ting i Korpilombolo tingslag.

Ang. aflö-
ningssättet för
borgmästare
m. m. Efter vederbörandes förslag äro nya bestämmelser meddelade i afseende å aflöningssättet för borgmästaren i staden Motala samt poliskammarens i Karlskrona sammansättning.

Upphörande
af magistrats
rättighet att
förordna bo-
upptecknings-
och arfskif-
tesmän. I enlighet med derom gjorda framställningar har Kongl. Maj:t, med stöd af förordningen den 1 Maj 1868 angående bouppteckningars och arfskiftens upp- rättande i stad, förklarat, att magistratens rättighet att förordna boupptecknings- och arfskiftesmän skall upphöra i städerna Skellefteå, Öregrund och Vaxholm.

Bouppteck-
ningsavgiften i
Stockholm. På grund af gjord framställning har Kongl. Maj:t meddelat föreskrift an- gående förändring i beräkningen af bouppteckningsavgiften i Stockholm.

Reglering af
rikets indel-
ning. Regleringen af oregelbundenheter i rikets indelning har äfven under sist för- flutna året blifvit fortsatt, och, hufvudsakligen på grund af förslag, som i sådant afseende framstälts i det den 9 Oktober 1882 afgifna komitébetänkande, hafva befintliga oregelbundenheter i den judiciella indelningen under år 1886 reglerats i 19 särskilda fall.

Fångvårds-
kongress. På inbjudning af kejserliga ryska regeringen har Kongl. Maj:t utsett ombud att å Sveriges vägnar deltaga i den fjerde internationella fångvårdskongressen, som är utsatt att hållas i St. Petersburg år 1890.

Arméns vapen-
öfningar. Arméns vapenöfningar hafva år 1886 omfattat:

vid de garnisonerade trupperna: öfningar för befäl och manskap under de vanliga exercistiderna, hvarjemte rekrytbildningen under hela eller större delen af året fortgått, samt skolor afsedda för underbefälsbildningen varit i verksamhet under den del af året, som icke sammanfallit med exercistiden;

vid indelta infanteriet och Vermlands fältjägarcorps: rekrytmöte i 50 dagar, förberedande korporalskola i 50 dagar vid de till tredje, fjerde och femte mili- tärdistrikten hörande regementen och corps, möte för de till staben hörande officerare vid regementen och corps i 5 dagar, befälsmöte för officerare i 18 dagar, för underofficerare i 13 dagar och för korporaler och vice korporaler i 10 dagar, möte för fältarbetens öfvande i 12 dagar, skjutmöte i 8 dagar, rege- mentsmöte i 20 dagar, utom vid första och andra lifgrenadierregementena samt de till tredje militärdistriktet hörande regementen och corps, der detta möte på- gick endast 12 dagar, samt korporalskola i 100 dagar;

vid indelta kavalleriet: rekryt- och remontmöte i 100 dagar — vid skånska husar- och dragonregementena i tvenne omgångar — vid lifregementets dragon-corps ett extra remontmöte i 100 dagar, hvarjemte äro sammandragna vid skånska husarregementet ett extra rekryt- och remontmöte samt vid skånska dragonregementet ett remontmöte, båda afsedda att fortgå i 100 dagar och att afslutas under instundande Februari månad, möte för de till staben hörande officerare vid regementen och corpser i 5 dagar, befälsmöte för officerare i 15 dagar och för underofficerare, korporaler och vice korporaler i 10 dagar, möte för fältarbetens öfvande i 10 dagar, regementsmöte i 20 dagar, utom vid lifregementets husarcorps, der detta möte pågick endast 12 dagar, samt squadrons-möte till fot i 3 dagar;

med beväringmanskapet: två möten, hvarterda i 15 dagar.

Till infanterikorporalskolan å Karlsborg hafva varit beordrade 197 elever.

Till infanterivolontärskolan å Karlsborg, som började den 12 sistlidne Juli och kommer att fortgå till slutet af nästkommande Maj månad, äro beordrade 381 elever.

Indelta arméns skolor för utbildning af underbefäl.

Till kavalleriskolan å Ladugårdsgärdet, som fortgår under samma tid, äro beordrade 56 elever.

Fälttjenstöfningar, gemensamma för trupper af alla vapen, hafva hållits under medlet af sistlidne September månad i 5 dagar, samlings- och uppbrotsdagar oräknade, med tredje militärdistriktets samt delar af lifgardesbrigadens, andra och fjerdre militärdistriktens trupper, eleverne vid infanterikorporal- och volontärskolorna, kavalleriskolan och krigsskolan.

Fälttjenst-öfningar.

Fältöfningar hafva under sommaren varit anordnade för officerare af generalstaben och kavalleriet samt för officerare af alla vapen vid lifgardesbrigaden samt andra och tredje militärdistriktet.

Fältöfningar.

Ur första och andra militärdistriktens infanteriregementen och corpser hafva utgått kommenderingar såsom garnisonsförstärkning i Karlskrona.

Kommendering ur armén.

Till skjutskolan hafva såsom elever varit beordrade 60 officerare, till ridskolan i infanterikursen 4 officerare.

Till gymnastiska centralinstitutet äro såsom elever beordrade 28 officerare, till ridskolan i kavallerikursen 13 officerare, till krigshögskolan 19 officerare samt till artilleri- och ingenjörhögskolan 17 officerare.

Skolor och kurser för officerares utbildning.

Till deltagande i en utbildningskurs i fältarbeten vid fortifikationen hafva varit beordrade 15 officerare.

Militärläkarekurs. Vid allmänna garnissionssjukhuset i Stockholm har en militärläkarekurs varit anordnad under 4 månader och hafva till genomgående af densamma varit beordrade 5 läkare, hvarjemte 5 officerare under en månad i kursen deltagit.

Krigsskolan. Från krigsskolan hafva under år 1886 utexaminerats 47 elever och såsom elever dit beordrats 73 sergeanter ur arméns regementen och corpser.

Lärokurser i hofbeslagskonst. Till de kurser i hofbeslagskonst, som vid veterinärinstitutet i Stockholm och Alnarps landtbruksinstitut togo sin början den 1 sistlidne Oktober och komma att fortgå till slutet af nästkommande Mars månad, hafva beordrats 16 man ur kavalleriet, fortifikationen och trängbataljonen.

Lärokurser för utbildande af sjukvårdsmanskap. Till de kurser, som till utbildande af sjukvårdssoldater den 1 sistlidne Oktober togo sin början vid garnissionssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg och komma att fortgå, den i Stockholm till slutet af Januari och den å Karlsborg till slutet af Februari månader detta år, äro beordrade ur de garnisonerade truppafdelningarne 28 man.

Generalstabens verksamhet. För generalstabens verksamhet under år 1886 redogöres som följer:
Inom kommunikationsafdelningen hafva uppgifter angående nyanlagda jernvägar insamlats och bearbetats och uppgifter angående äldre jernvägar kompletterats, hvarjemte ett inom afdelningen utarbetadt förslag till härens koncentreringsfullständiga.

Farplaner med tillhörande detaljarbeten för truppersnas transport till och från årets fälttjänstövningar i Vestergötland hafva inom afdelningen uppgjorts.

Å militärstatistiska afdelningen hafva arbetena fortgått i öfverensstämmelse med fastställd plan. Förslag till Gotlands indelning i bataljons- och kompani-områden samt till reglemente för värnpliktiges inskrifning, redovisning och tjänstgöring, så väl för fastlandet som för Gotland, hafva inom afdelningen utarbetats, hvarjemte åtskilliga andra i sammanhang med inskrifningsväsendet stående arbeten utförts.

Krigshistoriska afdelningen har under året varit sysselsatt med förarbeten till en historia öfver kriget mot Ryssland och Danmark 1808—1809. Ordlandet af krigsarkivet har fortgått enligt den fastställda planen. Af originalhandlingar har arkivet dels genom köp och dels genom gåfvor åt sig förvärfvat 316 band och bundtar arkivalier af olika slag samt en plan. Dessutom hafva afskrifter gjorts af åtskilliga på andra ställen förvarade handlingar och planer.

Topografiska afdelningens arbeten hafva omfattat: longitudsbestämning mellan Göteborg och Lund; triangelmätning af 1:sta ordningen i förening med trigonometrisk höjdmätning i en meridiankedja genom Vesterbottens lappmarker samt af 2:dra ordningen, likaledes i förening med trigonometrisk höjdmätning

inom Vesterbotten och Dalsland; fältmätning i skalan 1 : 50,000 öfver ett område af något mer än 22 qvadratmil inom Vermlands och Örebro län, hvarigenom fältmätningen blifvit fullbordad för kartbladen Rosenberg och Nora, hvilka blad tillika blifvit genom kontroll- och detaljafvägningar försedda med erforderligt antal höjdsiffror; upprättande af en afvägningskarta i skalan 1 : 10,000 öfver ett område af omkring 1,8 qvadratmil kring Vaxholm och Oscar-Fredriksborg.

En öfningsafdelning för generalstabsaspiranter och arméns officerare har varit sammandragen i närheten af Mohed i Helsingland och der kartlagt i skalan 1 : 50,000 ett område af 2 qvadratmil.

Af en höjdkarta i skalan 1 : 50,000 öfver Södra Sverige hafva under året fem blad offentliggjorts.

Generalstabens fältöfningar hafva egt rum i Roslagen från Rådmansö till Stockholm.

Uti fälttjenstöfningarne i Vestergötland år 1886 hafva 31 officerare af generalstaben deltagit.

Utom de officerare, hvilka under sommaren varit beordrade att utföra topografiska mätningar, hafva till tjenstgöring vid generalstabens särskilda afdelningar och i Landtförvarsdepartementets kommandoexpedition 25 officerare, generalstabens officerare oräknade, varit beordrade. Af dessa äro 16 fortfarande vid generalstaben och i Landtförvarsdepartementets kommandoexpedition tjenstgörande.

I landtförsvarets ärenden hafva under året 11 officerare med understöd af statsmedel vistats utrikes, af hvilka 3 varit anstälde vid utländske arméer. Till bevistande af norska generalstabens fältöfningar hafva 2 officerare varit beordrade.

För anställande af försök med olika gevärsmodeller har en kommission under året varit samlad.

Komitén för granskning och jemförelse af de särskilda truppslagens exercisreglementen har under sistlidet år fortsatt sitt arbete.

Två komitéer hafva blifvit tillsatta, den ena för utarbetande af nytt tjenstgöringsreglemente och den andra för utarbetande af nytt reglemente för sjukvården i fält.

Antagandet af personal vid den under uppsättning varande trängbataljonen har under året fortgått.

Förändrade grunder för manskapets anställning, tjenstgöring och aflöningsförmåner hafva anbefalts att tillämpas vid göta och vendes artilleriregementen samt kronprinsens husarregemente.

De frivilliga skytteföreningarna. De frivilliga skytteföreningarna uppgå till ett antal af 135, hvaraf 46 skarp-skytteföreningar och 89 skyttegillen med tillsammans 17,997 medlemmar. Under-stöd från anslaget till skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande har under år 1886 utgått till 45 skarpskytteföreningar och 89 skyttegillen.

Fästnings-artilleriet. För fästningsartilleriet hafva anskaffats: en 16 cm. kanon, en 16 cm. kanon-lavett, 4 stycken 16 cm. haubitzer, 20 stycken 16 cm. haubitzlavetter, 4 stycken 12 cm. kanoner, 8 stycken 12 cm. lavetter, 4 stycken 12 cm. föreställare och 1,200 stycken 16 cm. projektiler samt en del utredningspersedlar m. m. Under arbete äro 8 stycken 12 cm. kanoner, 4 stycken 12 cm. lavetter, 4 stycken 12 cm. före-ställare och en 12 cm. haubitz.

Positions-artilleriet. För positionsartilleriet hafva anskaffats: 4 stycken 12 cm. kanoner, 8 stycken 12 cm. lavetter, 4 stycken 12 cm. föreställare, 18 stycken 10—12 cm. redskaps-vagnar, 1,200 stycken 12 cm. projektiler, hvarjemte under året blifvit uppsatt en divisionsstab vid positionsartilleriet. Under arbete äro 4 stycken 12 cm. kanoner.

Fältartilleriet. För fältartilleriet hafva anskaffats 20 stycken 8 cm. kanoner, 24 stycken 8 cm. lavetter, 24 stycken 8 cm. föreställare, 32 stycken 8 cm. ammunitionsvagnar och 21,000 stycken 8 cm. projektiler.

Derjemte hafva under året en artilleriammunitionskolonn och 3 stycken sta-ber blifvit uppsatta, 27 stycken äldre packvagnar förändrade samt rid-, anspanss-och stallpersedlar blifvit anskaffade för 4 batterier och tillbehör till fordon samt öfrig utredning för 7 batterier.

Under arbete äro dessutom 54 stycken 8 cm. kanoner med 9 stycken me-kanismer i reserv, 33 stycken 8 cm. lavetter och 33 stycken 8 cm. föreställare.

För samtliga dessa leveranser hafva endast bruk och verkstäder inom riket blifvit anlitade.

Krut. Från Torsebro krutbruk har levererats 14,000 kg. 6—10 mm. krut, samt från Åkers krutbruk 30,000 kg. 5 mm. krut.

Patrontill- Vid Mariebergs ammunitionsfabrik har under året tillverkats:
verkning m. m. 3,000,000 skarpa patroner till 1867 års gevär och
3,500,000 lösa » till » »

Vid fabriken hafva dessutom för artilleriets behof tillverkats rör af olika slag, äfvensom skrot.

Gevärstill- Vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori hafva tillverkats delar till 1864—1868—
verkning m. m. 1885 års karbin; rörkroppar och tändspetsar för Mariebergs ammunitionsfabrik;

quadranter med fordral, rigtillst ament, skrufnycklar samt jerndelar till rid- och anspännspersedlar för artilleriet.

Under arbete äro: 8,135 stycken gevär af 1864—1868 års modell, som skola förändras till karbiner, samt ny målskjutningsutredning för armén.

På Marma skjutfält hafva uppförts 2 stallskjul för tillsammans 88 hästar samt en stenbäddning, hvarförutom en del reparations- och planeringsarbeten blifvit utförda. Byggnads-
arbeten för
artilleriet
m. m.

På Karlsborg hafva en del byggnader för den nya ammunitionsfabriken blifvit uppförda samt f. d. disciplinkompaniets kasern blifvit reparerad.

Å Lilla Otterhällan i Göteborg har ett gymnastikhus för göta artilleriregemente blifvit uppbyggt, och

vid Vaxholms fästning ett gymnastik- och exercishus för dervarande detachement, hvarförutom omfattande arbeten utförts för ordnande af den vid Vaxholm—Oscar-Fredriksborg belägna skjutplatsen.

Derjemte hafva uppförts ett förrådshus på Rindön samt en smedja på Gumboda hed, en på Salbo hed och en på Ränneslätt.

Under utförande för artilleriets räkning äro åtskilliga arbeten för ordnande af skjutfältet samt planerande af exercisfältet vid Landskrona för dervarande detachementet af vendes artilleriregemente samt ett gevärsförråd på Salbohed för Vestmanlands regemente.

Nybyggnadsarbetet å fästningen har enligt den fastställda arbetsplanen hufvudsakligen bedrifvits kring landfronternas västra hörn. Karlsborgs
fästning.

Sålunda har fristående muren å linien I blifvit uppförd fram till slutvärnets flygel, konterskarphvalfven i rundningen fullbordade fram till halfkaponieren vid drottningens potern, hufvudgravens botten reglerad samt fältvallen kring västra vapenplatsen till en del upplagd.

Sappörbataljonens verkstadsbyggnad har blifvit i det närmaste fullbordad, så att endast några mindre inredningsarbeten återstå.

Den förra året utförda vattenledningen har blifvit utdragen till sjukhus-etablissemnet uti s. k. paviljonsparken.

Uppmuddringen af rännen vester om försvarsgravnen vid Oscarsvärnslinierna har blifvit afslutad. Karlskrona.

En tändstation å Vestra Hästholmen har till största delen blifvit uppförd, så att endast obetydligt arbete återstår för dess fullbordande instundande vår.

Det förlidet år påbörjade batteriet vid Färösund har blifvit fullbordadt och ett krutmagasin af timmer uppfördt till förvaring af batteriernas ammunition. Gotland.

Stockholms
skärgård. Arbetet å det förlidet år påbörjade batteriet å Vermdöns vestra ända har fortsatts och till två tredjedelar utförts. För batteriet litt. A öster om Rindö redutt hafva förberedande arbeten påbörjats.

Af vid Vaxholm hittills befintliga äldre stängselflotter hafva två försänkts i sundet mellan Bullerholmen och Lilla Gåsviks skär.

Trängbatal-
jonen. De förlidet år för trängbataljonen påbörjade stall-, ridhus- och exercishusbyggnader vid Marieberg hafva fullbordats, hvarjemte en ny kasernbyggnad, en vakt- och arrestbyggnad samt en mindre verkstadsbyggnad börjat uppföras.

Fotgardes-
regementenas
kasernetablis-
sement. Grundläggnings- och planeringsarbetena för vestra etablissementet hafva till större delen blifvit utförda, hvarjemte samma etablissements östra kasernflygel och arrestbyggnad blifvit uppmurade och täckta.

Svea artilleri-
regemente. En aflopsledning från svea artilleriregementes kasern till stadens trumledning genom Carl XV:s port har blifvit utförd.

Pontonier-
bataljonen. Å pontonierbataljonens öfningsplats vid Dalelfven har ett förrådshus till förvaring af krigsbryggemateriel blifvit uppfördt.

Krigsbrygge-
materiel. Tre äldre krigsbryggeekipage hafva blifvit förändrade och sammanslagna till två ekipage af större brolängd, hvarjemte uppsättningen af ett nytt krigsbryggeekipage blifvit påbörjad.

Fälttelegraf-
materiel. Den äldre fälttelegrafmaterielens förändring och komplettering har blifvit påbörjad.

Skanstygs-
materiel. Anordningar hafva vidtagits för upprättandet af skanstygsförråd inom landet, och har uppsättningen af två sådana arméns fasta skanstygsförråd i Stockholm och å Karlsborg, hvardera för 1,000 man, samt ett å Gotland för 500 man påbörjats.

Mötes- och
exercisfält. Artilleriets exercisfält vid Hernösand samt Hallands bataljons mötesplats hafva genom inköp för kronans räkning af angränsande jordområden vunnit behöflig utvidgning, hvarjemte åtgärder vidtagits för inlösen af mark till exercis- och skjutfält för kronprinsens husarregementes i Helsingborg förlagda detachement.

Rotering. Åtskilliga af Kammarkollegium gifna utslag angående rotering af hemman och lägenheter hafva enligt gällande föreskrifter blifvit Kongl. Maj:ts pröfning underställda, och har Kongl. Maj:t låtit vid de underställda utslagen bero.

Nya stater hafva blifvit fastställda för åtskilliga regementen och corpser, hvar- Arméns rege-
jemte bestämmelser utfärdats för genomförande af en förändrad organisation af menten och
Gotlands nationalbeväring samt Hallands och Vesternorrlands bataljoner äfven- corper.
som för uppsättandet af Blekinge bataljon.

Under år 1886 har Kongl. Maj:t, på föredragning af chefen för Landtför- Utfärdade
svarsdepartementet, utfärdat: författningar.

den 5 Mars lag angående ändrad lydelse af § 53 i värnpligtslagen den 5 Juni 1885; *samma dag* kungörelse om ändrad lydelse af § 6 i förordningen angående arméns intendenturcorps af den 9 April 1880; *den 2 April* kungörelse med föreskrifter för verkställighet af lagen den 5 Juni 1885 angående lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna; *den 15 Maj* kungörelse angående ändringar i reglementet för krigshögskolan af den 12 Juli 1878; *den 28 Maj* kungörelse angående upphörande af rothållares skyldighet att bygga och underhålla kompanitrossbodrar m. m.; *den 18 Juni* kungörelse angående ändringar i förnyade nådiga reglementet för ridskolan vid Strömsholm af den 3 Mars 1876; *den 16 Juli* förordning angående rikets indelning i områden för värnpligtiges inskrifning samt om val af ledamöter i inskrifningsnämnder och inskrifningsrevisioner m. m.; *den 8 Oktober* kungörelse angående tillstånd för skarpskytteföreningar och skyttegillen att till gevär af 1867 års modell begagna centralantändningspatroner; *den 5 November* kungörelse angående rättighet för officersaspirant att undergå kompletteringssexamen i matematik vid arméns skolor eller deremot svarande informationsverk m. m.; *den 12 November* kungörelse angående förändrad lydelse af §§ 3 och 11 i reglementet för militärläkarekursen vid allmänna garnisonssjukhuset i Stockholm den 10 November 1876; *den 6 December* förordning angående inskrifning och redovisning af värnpligtige samt deras tjenstgöring; *den 17 December* förordning angående särskilda föreskrifter rörande inskrifning och redovisning af värnpligtige inom Gotlands län samt deras tjenstgöring m. m.; och *den 31 December* instruktion för arméns veterinärer äfvensom stadgar för veterinärstipendiater.

Två officerare hafva under år 1886 vunnit anställning i fransk örlogstjenst, hwaremot två af de i samma tjenst förut anstälde tre officerare efter slutad tjenstgöring derstädes återkommit till fäderneslandet. En officer är fortfarande anställd i engelsk örlogstjenst. En officer har varit beordrad till England dels för att öfvervaka besigtning af derstädes beställda kanoner, dels för att taga kännedom om de uppfinningar och förbättringar i tillverkning af projektiler, som under senare tider derstädes egt rum. Officerare af
flottan an-
stälde i ut-
ländsk tjenst
eller kommen-
dering utrikes.

Under år 1886 hafva följande fartyg varit rustade för öfning af flottans Flottans
personal, nemligen: korvetten Saga för sjökrigsskolans kadetter, fregatten Vanadis öfningar och
för exercisskolan vid Karlskrona station och för pröfning af aspiranter till sjö- undervisnings-
verk.

krigsskolan, korvetten *Eugenie* för exercisskolan vid Stockholms station, briggarna *Falken*, *Snappopp* och *Gladan* för skeppsgosseskolan, skolfartyget *Stockholm* samt två kanonbåtar för skjutskolan, logementsfartyget *Lagerbjelke* jemte erforderligt antal minfartyg och minbåtar m. m. för minskolan, hvarjemte 2 kanonbåtar och 2 stångminbåtar varit stälde till vederbörande stationsbefälhafvares förfogande för utförande af skjut- och minöfningar vid stationerna. En eskader, bestående af chefsfartyget *Drott*, 6 kanonbåtar, 1 minfartyg samt 4 minbåtar, har varit utrustad för öfningar dels såsom detacherad i Bottniska viken, dels såsom samlad i Stockholms skärgård. Dessutom har en kanonbåt utgått på expedition dels till södra delen af Östersjön i ändamål att der skydda svenska fiskare och dels till Gotland för att undersöka dervarande fiskbankar, och för närvarande är en kanonbåt stationerad å rikets vestkust för att bispringa nödställda fartyg, fiskarebåtar m. m. samt för ordningens uppehållande under pågående sillfiske. Nybyggda öfningskorvetten *Freja* har på hösten 1886 utgått på expedition till Medelhafvet, hvilken expedition ännu fortfar.

Antalet kadetter vid sjökrigsskolan utgjorde vid början af läsåret 1885—1886 63, af hvilka 5 blifvit på hösten 1886 utexaminerade och befordrade till underlöjtnanter i Kongl. flottan samt 1 i Kongl. flottans reserv. Efter förutgången pröfning hafva 7 ynglingar vunnit inträde vid skolan, hvars lärjungars antal nu utgör 64.

I skeppsgosseskolan har undervisning meddelats åt 229 skeppsgossar, af hvilka 17 blifvit karlskrifne och inkommit på matroskompanierna.

Vid exercisskolan i Karlskrona hafva 459 man och vid exercisskolan i Stockholm 347 man blifvit undervisade. Af dessa hafva vid förstnämnda station 302 man och vid sistnämnda station 237 man blifvit approberade. Dessutom hafva vid Karlskrona station 5 underlöjtnanter genomgått samma skolas befälsklass.

Uti underbefälsskolan i Karlskrona hafva 72 man af matros- samt eldare- och handtverkskompanierna åtnjutit undervisning, af hvilka 47 man approberats. Vid Stockholms stations underbefälsskola hafva 33 man af förenämnda kompanier undervisats, deraf 29 man blifvit approberade.

Undervisningen vid stationens minskolor har begagnats af 15 officerare, 18 underofficerare och 28 man af gemenskapen, af hvilka blifvit approberade i lägre kursen 10 officerare och 18 man af gemenskapen samt i den högre 5 officerare, 12 underofficerare och 10 man.

Navigationsskolorna.

Enligt de från direktionerna för samtliga navigationsskolorna i riket inkomna berättelser rörande undervisningen vid dessa skolor under läsåret 1885—1886 hafva inskrifvits: i navigationsafdelningen 353 elever, af hvilka 182 utexaminerats såsom styrmän och 92 såsom sjökaptener, samt uti maskinistafdelningen 227 elever, af hvilka blifvit utexaminerade 49 elever, tillhörande maskinist-, 20 öfvermaskinist- och 134 ångfartygsbefälhafvareklass. Dessutom hafva, utan att hafva varit

såsom elever i skolorna inskrifna, 4 elever aflagt godkänd examen i styrmans-, 7 i sjökaptens-, 5 i maskinist-, 1 i öfvermaskinist- och 37 i ångfartygsbefälhafvareklass, hvarjemte en elev utexaminerats såsom lokomotivförare. Ut i skeppsbyggeri-afdelningen vid navigationsskolan i Göteborg hafva 11 elever inskrifvits i verk-mästare- och 7 i byggmästareklass, af hvilka 3 i sistnämnda klass blifvit med godkända kunskaper utexaminerade, samt de öfriga qvarstå till följande läsår.

Vid Karlskrona station hafva en ångslup samt erforderligt antal roddbåtar blifvit byggda för ångkorvetten Freja samt alla för densamma återstående kom-pletterings- och utredningsarbeten afslutade. Å de vid stationen förlagda moni-torer hafva skyddstak blifvit uppförda samt ångslupar anskaffade. Arbetena å den till minkontor samt för förvarande af sjöinstrument- och sjökarteförråd af-sedda byggnad äro afslutade med undantag af målning i husets inre. Å bygg-naden för minförråd och för elektriska lysapparater är arbetet påbörjadt, äfven-som en byggnad uppförd för förvarande af stationens ångspruta samt till loge-ment för sprutmanskäpet. Södra delen af jernvägsanläggningen mellan Karlskrona jernvägsstation och flottans varf är i det närmaste färdig samt spårvägsnätet inom varfvet ytterligare utsträckt. De för sjöfästningarne afsedda kruthuset och vaktstugan jemte tillhörande brygga å Espeskär hafva blifvit fullbordade.

Partys-, hus-
och andra
byggnads-
arbeten.

Vid Stockholms station hafva nybyggnadsarbetena å minbåtarne Narf och Nörve afslutats samt en del arbeten utförts för kruthuset å Björnholmen och kronans byggnader vid Fårösund. Dessutom hafva vid begge stationerna erfor-derliga reparationer å fartyg, hus och byggnader m. m. samt af lotsverkets och sjökarteverkets fartyg blifvit verkställda.

Lavettaget till nybyggda pansarbåten Svea, hvilken båt blef i slutet af September månad 1886 aflevererad från Lindholmens verkstad i Göteborg, är under tillverkning vid Kockums mekaniska verkstad i Malmö, der äfven 10 st. lavettage för fregatten Vanadis äro beställda. Arbetet med de vid Bergsunds verkstad under byggnad varande minbåtarne Munin, Freke och Gere är så långt framskridet, att desamma komma att aflevereras i början af April månad inne-varande år.

Under år 1886 hafva för flottans räkning anskaffats: två 25 cm. kanoner, fyra 15 cm. kanoner, åtta 12 cm. kanoner, fem 8 cm. kanoner, en 65 mm. kanon och fyra 38 mm. kanoner, äfvensom fyra kulsprutor med lavetter. Under tillverkning äro: femton 12 cm. kanoner, fem 8 cm. kanoner och två 38 mm. kanoner samt sex kulsprutor med lavetter, äfvensom två 25 cm. hydrauliska lavettage, fyra 15 cm. lavettage, tolf 12 cm. lavettage och nio 8 cm. lavettage. Af projektiler hafva 670 st. dels granater dels granatkartescher anskaffats, hvar-jemte 112 projektiler af sistnämnda slag äro under arbete. 8,400 patroner till

Artilleri-
materiel, pro-
jektiler m. m.

38 mm. massiva projektiler samt 15,000 tändpatroner hafva levererats och 25,000 patroner, deribland 6,000 tändpatroner, blifvit bestälda. Af brunt prismatiskt krut hafva 9,000 kg. blifvit bestälda, hvaraf 1,000 kg. redan aflemnats, hvarjemte 15,835 kg. krut af annat slag äro under tillverkning.

Sjökarte-
verket.

Under år 1886 hafva sjömätningar blifvit utförda i Stockholms läns norra skärgård, der desamma från föregående års slutpunkter dels vid Singö sydvestra udde, Granskär och Hasselviken vid södra sidan af Singöfjärden, dels vid Örstens udde på östra sidan af Singö fortsatts vest- och nordvart hän till Länösund, Söderö sydöstra udde, Ornö, Garpen och Understen, omfattande en areal af 4,75 geografiska kvadratmil, hvarjemte 6 geografiska kvadratmil upplodats till sjös.

Undersökningar i och för utgifvande af en ny upplaga af seglingsbeskrifningen »*Den Svenske lotsen*» hafva blifvit utförda från Alands haf till Haparanda, hvarjemte på åtskilliga ställen grundundersökningar blifvit utförda.

En specialkarta öfver norra delen af Stockholms skärgård i skalan 1 : 100,000 har blifvit färdiggraverad samt 13 förtoningsplanscher till den nya upplagan af arbetet »*Den Svenske lotsen*» etsats i koppar. Å koppartryckeriet hafva blifvit tryckta 5,390 sjökort samt 550 tilläggsblad äfvensom 3,550 planscher till det från Amiral Pâris i Frankrike öfverlemnade arbetet »*Souvenirs de marine conservés*».

Enligt inkomna redovisningar hafva under året försålts 5,240 sjökort, derför försäljningssumman uppgått till 11,790 kronor. Till flottan, embetsverk och främmande mariner hafva 782 sjökort och 2 seglingsbeskrifningar blifvit kostnadsfritt utlemnade.

Nautisk-
meteorologi-
ska byrån.

Stationer för mätning af vattenhöjden hafva enligt derom meddelad nådig föreskrift blifvit inrättade vid Varberg, Ystad, Kungholms fästning och Landsort samt observationerna vid desamma tagit sin början under sistförflutne Oktober månad. Dessutom hafva 6 vattenhöjdsstationer eller s. k. peglar blifvit anordnade vid fjärdarne Galten och Blacken i sjön Mälaren, i Vesterås, Ekolsunds jernvägsstation, Kungsängen och Ryssgrafven. Den årliga underhållskostnaden för dessa sistnämnda stationer bestrides af hushållningssällskapen i Stockholms, Upsala, Vestmanlands och Södermanlands län.

I likhet med hvad år 1885 egde rum utföras fullständigare meteorologiska observationer äfvensom nederbördsobservationer vid 20 och hydrografiska iakttagelser vid 16 stationer, af hvilka senare 9 äro fyrfartyg. Till byrån hafva inlemnats åtskilliga meteorologiska observationsjournaler förda ombord dels å örlogs-, dels å handelsfartyg under resor på aflägsnare farvatten. Sedan ur dessa journaler blifvit utdraget hvad som ansetts vara af särskildt intresse för byrån, hafva desamma blifvit för vidare bearbetning öfverlemnade till meteorologiska institutet i Utrecht. Byråns instrument-, bok- och kartsamlingar hafva

blifvit förökade dels genom inköp, dels genom gåfvor från åtskilliga in- och utländska instituter.

På holmen Gran utanför Gnarp i Bottniska viken har en ny fyr med tändande sken blifvit tänd. På Stora Karlsön vid Gotlands vestra kust har en större fyrbyggnad af sten blifvit uppförd; kommande denna vigtiga hafs fyr att tändas under loppet af år 1887. Lotsverket.

Mindre ledfyrar, hvilkas skötsel och vård ombesörjas af vaktare, anstälde medelst kontrakt emot årligt arfvode, hafva blifvit anbragta på en del undervattensgrund och skär i Stockholms och Östergötlands skärgårdar äfvensom vid Ljugarn på Gotland samt vid inloppet till Göteborg.

Med vederbörligt tillstånd hafva fiskarefyrar blifvit anordnade på Saltärna och Stora Ekö i Blekinge samt vid Borstahusen, norr om Landskrona.

Deremot hafva de begge s. k. postfyrlyktorna vid Vestergarn på Gotland såsom obehöfliga för den allmänna sjöfarten blifvit släckta och borttagna.

Fyrskippet »Svenska Björn» har blifvit försedt med mistsirén, drifven af ånga, och vid Färö fyrplats på Gotland har anordnats mistsignalering medelst kanon. Den vid Nidingens fyrplats befintliga mistklocka, hvilken numera blifvit obehöflig derstädes, har såsom lån utlemnats till Göteborgs stad, som låtit upp-sätta densamma vid Böttö fyr.

Flera nya flytande sjömärken hafva under året blifvit utsatta samt nya farleder utprickade till Tillingnabben, Nytorp och Hästenäs vid Kalmarsund, öfver Vesterflacket vid Landskrona samt mellan Oroust och Tjörn i Bohus län, hvarjemte sprängningsarbeten blifvit utförda till rätaude och fördjupande af den krokiga farleden vid inloppet från Kråkfjärden till Rågsundet.

En allmän revision af utprickningen af farlederna har egt rum kring alla Sveriges kuster i ändamål att åstadkomma en likartad tillämpning af härutinnan gällande föreskrifter, hvarjemte hittills saknade bestämmelser blifvit meddelade rörande utprickningen vid grund, belägna i öppna sjön utanför skärgård och utprickad farled.

Under år 1886 hafva följande allmänna författningar blifvit upå chefens för Sjöförsvarsdepartementet föredragning utfärdade, nemligen: *den 12 Mars* an- Allmänna
författningar.
gående förändrad lydelse af § 63 mom. 5 samt § 64 mom. 1 i stadgan för sjö-
krigsskolan *den 27 Oktober 1882*; *den 29 Oktober* angående ändring i § 24 af
tjenstgöringsreglementet för lotsverket *den 15 Februari 1881*, samt *den 5 November*
angående dels skeppsbyggeriafdelningens vid navigationsskolan i Göteborg för-
ening med Chalmers tekniska läroanstalt derstädes, dels angående ändringar i
vissa paragrafer i förnyade nådiga reglementet för navigationsskolorna i riket *den*
1 Juni 1877.

Rotering. Åtskilliga af Kammarkollegium under år 1886 meddelade utslag rörande rotering af hemman och lägenheter i Vesternorrlands, Gefleborgs, Stockholms, Södermanlands, Kalmar samt Göteborgs och Bohus län hafva varit underställda Kongl. Maj:ts pröfning, och har Kongl. Maj:t vid de underställda utslagen låtit bero.

Jordbruket. År 1886 var väderleken under våren i allmänhet gynsam för växtligheten, ehuru något kylig, men under sommaren och hösten herskade, i synnerhet i rikets sydliga och vestliga delar, en envis torka. I de nordligare länen deremot voro väderleksförhållandena nästan öfverallt i hög grad fördelaktiga. Höstsåden, hvars sådd, till följd af den hösten 1885 rådande ständiga nederbörden, mångenstädes försenades och försiggick under mindre fördelaktiga förhållanden, uthärdade dock på de flesta ställen vintern utan att skadas och utvecklade sig kraftigt under våren, så att den motstod sommarens torka och lemnade en skörd, som, med undantag för de förstnämnda delarne af riket, kan beräknas såsom till quantiteten något öfver medelmåttan, och dess beskaffenhet blef genom det sällsynt gynsamma bergningsvädret öfverallt synnerligen utmärkt — ett förhållande, som äfven gäller för vårsåden.

Afkastningen af gräs och andra foderväxter har, med undantag för de nordligare länen, der den varit god, till följd af vårens kyla och sommarens torka, utfallit mindre tillfredsställande, om ock utmärkt till kvaliteten. I följd häraf och då äfven halmskörden mångenstädes blifvit mindre ymnig, måste fodertillgången i största delen af det södra och mellersta Sverige betecknas såsom jemförelsevis knapp.

Potatisen, som endast i ett par af de norrländska länen (Gefleborgs och Vesternorrlands) synes hafva angripits af röta, har, likasom öfriga rotfrukter, i allmänhet gifvit medelmåttig afkastning.

Husslöjden. Husslöjden har under år 1886, likasom under de närmast föregående åren, befrämjats genom åtgärder för meddelande af undervisning och öfning, hvarvid så väl statens undervisare som enskilde lärare lemnat biträde. Särskildt hafva hushållningssällskapen sträfvat för att folkskolelärarne skulle bibringas förmåga att undervisa äfven i slöjd, för hvilket ändamål de blifvit satte i tillfälle att besöka de s. k. slöjdlärareseminarierna, för så vidt ej särskilda undervisningskurser i länen anordnats. Statens bidrag har fortfarande utgått med samma belopp, som under de senare åren, och hushållningssällskapen, likasom landsting och kommuner, hafva för ändamålet anvisat betydliga belopp. De under nästföregående år började inspektioner af slöjdundervisningsanstalterna hafva under sistlidet år fortgått.

De i Skara, Halmstad, Kalmar, Vesterås, Örebro, Hernösand och Jönköping med bidrag af statsmedel inrättade och underhållna kemiska stationerna för jordbrukets och näringarnas behof hafva under år 1886 varit i oafbruten verksamhet.

Kemiska stationerna.

Bohuslänska sillfisket har fortfarande varit gifvande. På den öfriga delen af vestkusten samt i Östersjön torde sill- och strömmingsfisket i det hela kunna antagas hafva lemnat medelmåttig afkastning. Laxfisket i elfvarna har varit vexlande, beroende delvis på det inflytande, som det i allmänhet låga vattenståndet i desamma efter olika lokala förhållanden utöfvat på fisket. Laxfisket i öppna hafvet vid de södra kusterna visade sig deremot under år 1886 ovanligt rikt och mera gifvande än sedan många år tillbaka. Älfångsten i hafvet vid samma kuster utföll mindre gynsam och har varit under medelmåttan. Handeln med färsk fisk har i jemnbredd med de ökade kommunikationerna under de senare åren vunnit allt större utsträckning. Utom den förut brukliga försändningen af fisk, packad uti is, har man sistlidna år, under den kallare årstiden, vid längre transporter börjat med framgång använda konservering med borsyra. Äfven i lefvande tillstånd transporteras fisk numera på ganska långa afstånd. Så utföres en ej obetydlig mängd lefvande ål och karp till Tyskland, och under sista året har man gjort flera lyckade försök att med de kusterna regelbundet trafikerande ångbåtarna transportera lefvande hafs fisk.

Fiskerinäringen.

En flottans kanonbåt har under en del af sommaren varit stationerad i närheten af Bornholm för att lemna svenska fiskare nödigt biträde.

Kongl. Maj:t har under den 21 April 1886 utfärdat nya stadgar för Gefleborgs läns hushållningssällskap.

Nya stadgar för hushållningssällskap.

Under år 1886 har den förut vid egendomen Marielund i Blekinge län förlagda landtbruksskolan blifvit förflyttad till egendomen Elleholm i samma län.

Flyttning af landtbruksskola.

Vid de under år 1886 hållna besigtningmöten för prisbelönande af hästar hafva fastställda pris blifvit utdelade för 1,882 hästar, nemligen 234 beskillare, 359 fölston och 1,289 unghästar, förutom de hästar, som af vederbörande nämnder prisbelönats med dertill af landsting och hushållningssällskap särskildt anslagna medel.

Stuteri-väsendet.

Till Flyinge stuteri hafva under år 1886 inköpts dels i Hannover 8 hingstföl och dels inom landet 2 unghingstar samt en äldre hingst af fullblod.

Arbetena å fältet för det allmänna ekonomiska kartverket hafva under år 1886 fortgått inom Vermlands län och omfattar dels förberedande stomkartearbeten inom Fryksdals och Elfdals härad öfver en yta af 44,5 kvadrattymil,

Det allmänna ekonomiska kartverket.

hvarmed stomkartarbetet för Vermlands län är fullständigt afslutadt, dels ekonomisk planmätning inom Jösse, Gillbergs och Nordmarks härad till en omfattning af något öfver 25 qvadrattymil. Vid hufvudstationen hafva arealberäkningarne fortsatts för det inom Vermlands län kartlagda området. Under året hafva i tryck utgifvits beskrifningarne öfver Åse och Viste härad samt Binnebergs tingslag af Vadsbo härad och Skaraborgs län, hvarjemte tryckningen af beskrifningarne öfver Kållands och Valle härad af samma län under innevarande år påbörjas.

För utgifningen af de ekonomiska kartorna öfver Vermlands län hafva länets landsting och hushållningssällskap anvisat medel.

Norrbottens
läns ekonomi-
ska kartverk.

Arbetena å fältet i Norrbottens län hafva hufvudsakligen omfattat terrängmätningar i skalan 1 : 100,000 för plankartornas komplettering med höjdbeteckning jemte höjdsiffror samt fortgått inom Gellivare, Jukkasjärvi och Öfverkalix socknar öfver en sammanlagd ytvidd af 86,8 qvadrattymil. Kontroll-afvägningar hafva blifvit utförda inom Öfver-Luleå och Råneå socknar. Vid hufvudstationen hafva redaktions- och ritarbeten utförts för utarbetande i skalan 1 : 100,000 af det under år 1885 å fältet fullbordade området inom Enontekis och Jukkasjärvi socknar.

Geologiska
undersökning-
arne.

Under sommaren år 1886 hafva geologiska undersökningar utförts i skalan 1 : 50,000 inom Upsala, Stockholms, Östergötlands, Hallands och Kristianstads län öfver en yta af 3,6 qvadratmil och i skalan 1 : 100,000 inom Jönköpings, Kalmar, Blekinge, Hallands samt Göteborgs och Bohus län öfver en yta af 13 qvadratmil.

I Jemtlands, Västernorrlands, Östergötlands, Blekinge, Hallands samt Göteborgs och Bohus län hafva på samma gång arbeten i ekonomiskt geologiskt syfte bedrifvits.

Öfversigtsresor och speciella arbeten för torfundersökningar, insamling af försteningar m. m. hafva jemväl blifvit utförda.

Författningar
i hvarjehanda
ämnena.

Under år 1886 har Kongl. Maj:t, på föredragning af chefen för Civildepartementet, utfärdat:

den 26 Februari skrifvelse till Kommerskollegium angående förläggande af Östergötlands län till södra bergmästaredistriktet; *samma dag* skrifvelse till Kommerskollegium i fråga om anstånd med insändandet till bergsöfverstyrelsen af grufvekartor m. m.; *den 12 Mars* kungörelse angående republiken Ecuadors utträde ur unionen för skydd af den industriella eganderätten; *den 2 April* skrifvelse till Öfverståthållarämbetet i fråga om sökt förklaring af förordningen angående försäljning af vin, maltdrycker, kokadt kaffe och andra tillagade icke spiritiösa drycker den 24 Oktober 1885; *den 13 April* cirkulär till vederbörande embetsverk och andra myndigheter angående beredande af afsättning för svenska

varor vid upphandlingar för statens räkning; *den 21 April* skrifvelse till Kommerskollegium angående öfverflyttning å Utrikesdepartementet af befattningen med svenska kyrkans i London räkenskaper; *samma dag* skrifvelse till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Hallands län angående förklarande att statens ombud i styrelsen för jernvägsaktiebolag eger rätt att i styrelsens beslut deltaga; *den 6 Maj* stadgar angående betryggande af sjöfarten å Venern; *den 21 Maj* kungörelse angående ändringar i reglementet för städernas bolag till brandförsäkring af löseegendom; *den 28 Maj* kungörelse angående anställande af kommissionärer hos statsdepartement och vissa embetsverk med flere myndigheter; *samma dag* lag angående eftersökande och bearbetande af stenkolshyndigheter; *samma dag* kungörelse angående ändrad lydelse af § 1 i nådiga instruktionen för Statistiska Centralbyrån den 7 November 1879; *samma dag* kungörelse angående åtgärder för betryggande af sjömanshusens rätt till utfående af tonafgifter; *den 4 Juni* skrifvelse till Kommerskollegium med förklarande under hvilka förhållanden ort, som förklarats smittad af mjeltbrand, må förklaras fri från sådan sjukdom; *den 1 Juli* skrifvelse till Kammarkollegium och Statskontoret samt Landtmäteristytelsen angående upphäfvande af skyldigheten att vid sökande af vissa befattningar inom landsstaten och landtmäteristaten afgifva så kallad ackordsafsägelse; *samma dag* skrifvelse till Statskontoret angående nedsättning af räntan å lån från manufakturförlagslånefonden; *samma dag* skrifvelse till Kommerskollegium och Statskontoret angående ersättning åt grufingenjörer för vissa tjänsteresor; *den 17 September* kungörelse angående republiken Salvadors utträde ur unionen för skydd af den industriella eganderätten; *den 24 September* kungörelse angående ändrad lydelse af § 16 i nådiga taxan på arfvode för landtmäteriför rättningar den 10 Juni 1881; *den 1 Oktober* reglemente för de i statens tjänst anställda landbruksingenjörer; *samma dag* arfvodestaxa för de i statens tjänst anställda landbruksingenjörer; *den 13 Oktober* kungörelse angående ändrad lydelse af § 2 mom. 2 i nådiga kungörelsen den 1 Maj 1885 angående hvad iakttagas bör till förekommande af smittosamma husdjurssjukdomars införande i riket; *samma dag* kungörelse angående behörighet till inträde vid bergsstaten för elev från Tekniska högskolans fackskola för bergsvetenskap; *den 22 Oktober* instruktion för Statistiska tabellkommissionen; *samma dag* kungörelse angående anordnande af tillsyn å inländska försäkringsanstalter; *samma dag* kungörelse angående villkoren för utländsk försäkringsanstalts rätt att här i riket drifva försäkringsrörelse; *samma dag* kungörelse angående uppbörd af afgifter till vissa på ömsesidighet grundade försäkringsanstalter; *den 29 Oktober* förnyadt reglemente för städernas allmänna brandstodsbolag; *den 4 November* kungörelse om ändrad lydelse af §§ 9 och 10 i förordningen den 4 Juni 1868 angående pass- och nationalitetshandlingar för svenska till orter utom Sverige gående fartyg; *den 5 November* skrifvelse till Öfverståthållarembetet angående nedsättning i räntefoten å medel insatta hos Förmyndarekammaren i Stockholm; *den 12 November* kun-

görelse angående upphäfvande af förbud mot införsel af potates från vissa europeiska länder; *samma dag* reglemente för de med understöd af statsmedel inrättade frökontrollanstalter; *den 19 November* kungörelse om ändring af nådiga stadgan angående fördelning af ärendena mellan statsdepartementen den 16 Maj 1840; *samma dag* skrifvelse till Kommerskollegium och Statskontoret angående Emile Robins donation för belöning af svensk fartygsbefälhafvare i längre fart, som räddat skeppsbesättning, eller för understödjande af enkor efter svenske sjömän och fiskare; *den 10 December* kungörelse angående ändring i ordningsstadgan för rikets städer den 24 Mars 1868; *samma dag* skrifvelse till afdelningschefen för generalstabens topografiska afdelning angående vissa ändringar i gällande bestämmelser i fråga om utgifning i tryck af kartor öfver Norrbottens län; *den 17 December* kungörelse angående ändring i nådiga reglementet för sjömanshusen i riket den 4 Mars 1870; *den 22 December* skrifvelse till Kommerskollegium angående indragning af ett kommersrådsembete samt reglering af göromålen i kollegium m. m.; *den 31 December* kungörelse angående ändrad lydelse af 3 § 3 mom. i förnyade nådiga reglementet för prisbelönande af hästar den 19 December 1879.

Patentbyrån.   Till Patentbyrån hafva under år 1886 inkommit 604 ansökningar om patent och 261 ansökningar om registrering af varumärken. Under samma tid har Patentbyrån meddelat 464 patent samt registrerat 260 varumärken.

Fastställda stadsplaner.   Af Kongl. Maj:t hafva under år 1886 regleringsplaner blifvit fastställda för staden Borgholm samt Hallsbergs, Säfsjö, Vara och Gnesta stationssamhällen äfvensom för vissa delar af städerna Göteborg, Luleå, Nyköping, Norrtelje och Malmö.

Ny köping.   Genom nådigt bref den 1 Oktober 1886 har den s. k. förstaden Sundbyberg i Solna socken af Stockholms län erhållit köpingsrättigheter.

Reglering af länsmansdistrikt.   Under år 1886 har Kongl. Maj:t förordnat dels att Vester-Våla socken af Vestmanlands län skall tillhöra Bergslags fögderis första länsmansdistrikt, dels ock att Svartlösa härads länsmansdistrikt af Stockholms län skall delas i två länsmansdistrikt det södra och det norra, omfattande södra distriktet: Huddinge, Grödinge, Salems och Botkyrka socknar, och norra distriktet: Brännkyrka, Nacka, Erstaviks och Sicklaö socknar.

Komité.   Kongl. Maj:t har, på Civildepartementets föredragning, den 13 April 1886 uppdragit åt en komité att afgifva förslag till de förändrade anordningar i afseende å statens stuteriinrättningar, som för vinnande af ett ändamålsenligare användande af de till hästafvelns förbättrande anslagna tillgångar kunde finnas af

förhållandena påkallade. Komitén, som i sistlidne Oktober afslutat sina arbeten, har afgifvit betänkande i ämnet.

Under år 1886 har det 16:de allmänna svenska landbruksmötet hållits i Utsällningar. hufvudstaden och ådagalades genom detsamma bland annat, hurusom Sverige numera intager en synnerligt framstående ställning inom boskapsskötseln, mejerihandteringen och redskapstillverkningen. Särskildt i sistnämnda afseende vann detta bestyrkelse genom den ytterst omsorgsfulla pröfning af redskapen, som vid denna utställning egde rum.

Samtidigt med nämnda utställning var i Stockholm med bidrag af statsmedel för första gången i Sverige anordnad en utställning af mindre maskiner och motorer samt modeller å verktyg, hufvudsakligen lämpliga för den mindre industrien och handslöjden.

Från odlingslånefonden har under år 1886 beviljats lån till hela det för året anslagna belopp 1,000,000 kronor. Odlingslånefonden.

Bland de med allmänna medel understödda väg- och vattenbyggnadsarbeten hafva, enligt uppgift af Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, under år 1886 såsom Allmänna väg- och vattenbyggnadsarbeten. fullbordade blifvit af nämnda styrelse godkända följande:

Vägbyggnader.

Blekinge län.

Omläggning af Stålnäbbe- och Störtliden på allmänna landsvägen mellan Karlskrona och Fuhr.

Omläggning vid Torp å allmänna landsvägen mellan Lyckeby och Jemjö gästgifvaregårdar.

Omläggning vid Ölgersjö å sistnämnda väg.

Omläggning af den del utaf allmänna landsvägen mellan Karlshamns och Trensums gästgifvaregårdar, som sträcker sig från Tokaryd till Applakärr.

Omläggning vid Dala och Tokaryd å allmänna landsvägen mellan Karlshamns och Trensums gästgifvaregårdar.

Omläggning af Store lid å landsvägen mellan Karlshamn och Asarum.

Omläggning af Brudliden mellan Karlshamn och Sölvesborg.

Kristianstads län.

Anläggning af den del af väg från staden Ystad förbi Nybro vid gränsen af Malmöhus län till Berserkahuset, som omfattar halfva brobyggnaden öfver Nybro ån jemte den inom länet belägna tillfartsvägen.

Malmöhus län.

Anläggning af den del af väg från staden Ystad förbi Nybro vid gränsen mot Kristianstads län till det i samma län belägna Berserkahuset, som omfattar halfva brobyggnaden öfver Nybro ån jemte den inom länet belägna tillfartsvägen.

Fortsättningen af samma väganläggning, delen från Ystad till en å planritningen med »50» betecknad punkt i närheten af Nybroån.

Göteborgs och Bohus län.

Vägomläggning mellan Valla och Orrebergs gästgifvaregårdar.

Väganläggning från färjeplatsen Saltkällevik till häradsvägen mellan Oxevik och Uddevalla.

Anläggning af den del utaf väg från norska gränsen vid Tysslingemoen genom Skee socken till Strömstad, som sträcker sig från en å den fastställda planen med 2 betecknad punkt, midt för gården Häfve, till Strömstad.

Elfsborgs län.

Vägomläggning mellan Galthögen och Billingsfors på Dalsland.

Vägomläggning mellan Långhem och Svenljunga i Kinds härad.

Anläggning af förbindelseväg från allmänna vägen mellan Långhem och Svenljunga i närheten af Gifvarp till allmänna vägen vid bron öfver Ätran i närheten af Sexdrega gästgifvaregård i Kinds härad.

Vermlands län.

Omläggning å den del af vägen från Håns tull vid norska gränsen genom Nordmarks härad till gränsen mot Gillbergs härad, som sträcker sig från en punkt I å plankartan, vester om Ulfviken, till en punkt M vid Holmedal.

Omläggning å samma vägsträcka från M vid Holmedal till punkten Y vid Silbodals sockengräns.

Östergötlands län.

Vägomläggning mellan Norrköping och Söderköping.

Vägomläggning mellan Björndal och Örsebo.

Väganläggning mellan Örsebo och Måla.

Jönköpings län.

Anläggning af den del af väg från Nissastigen till vägen mellan Femsjö och Unnaryd inom Färjaryds, Femsjö och Unnaryds socknar, som sträcker sig från Hallaböke till Bäck.

Omläggning af Skifthults- och Horsabergsbackarne å allmänna vägen mellan Femsjö och Jälluntofta.

Omläggning inom Solberga socken.

Kalmar län.

Väganläggning mellan Grönskåra och Ekabo i Fagerhults socken.

Väganläggning mellan Nötebro och Lillsjödalen i Högsby socken.

Vägomläggning mellan Fogelfors jernbruk och Nötebro i Högsby socken.

Skaraborgs län.

Vägomläggning från hemmanet Löfön i Finnerödja socken till allmänna landsvägen i närheten af Finnerödja gästgifvaregård.

Vägomläggning Falköping—Leaby—Rännefalan.

Upsala län.

Anläggning af den del af väg söder om sjön Temnaren från Harbo kyrka till allmänna vägen mellan Upsala och Gefle, som sträcker sig från gränsen mot Vestmanlands län till hemmanet Hällen i Harbo socken.

Södermanlands län.

Vägomläggning mellan Nyköping och Sparreholm, delen inom Årdala socken.

Örebro län.

Vägomläggning från Löfnäs gård förbi Ställdalen till Hörks hytta i Ljusnarsbergs socken.

Vestmanlands län.

Anläggning af den del af väg söder om sjön Temnaren från Harbo kyrka till allmänna vägen mellan Upsala och Gefle, som sträcker sig från Harbo kyrka till gränsen mot Upsala län.

Jemtlands län.

Väganläggning mellan Ragunda station och bron öfver Indalselven vid Ragunda kyrka.

Väganläggning från Undersåkers station till allmänna vägen mellan Östersund och Norge.

Vesterbottens län.

Anläggning af den del af väg från Byske kyrkby till Risnabbens by i Piteå socken af Norrbottens län, som sträcker sig från Byske till punkten N:o 140 å planen i närheten af Selet i Byske socken.

Norrbottens län.

Omläggning å den del af väg mellan Antnäs och Persön, som sträcker sig från Antnäs till Gäddvik.

Anläggning af den del af väg mellan Elfsby och Finnäset, som sträcker sig från Korsträsk till Muskus.

Väganläggning från Bergviks by till vägen mellan Piteå och Öjebyn.

Väganläggning mellan Korpilombolo kyrkby och byn Vaktjärvi i Korpilombolo socken.

Vattenaftappningar.*Vermlands län.*

Utdikning af Frosterudskärnet i Rudskoga socken.

Hallands och Jönköpings län.

Sänkningen af sjön Stora Frillen i Breareds, Torups och Femsjö socknar.

Kalmar län.

Afdikningen och odlingen af vattenskadade marker, tillhörande byarne Ekeflod, Slagdala och Kråketorp, Högruda och Eksebo utjordar, indragna boställena Hultarp och Ålefors samt Slagdala soldatäng i Virserums socken.

Upprensningen af Virserumsån, sänkningen af sjöarne Garpen och Skiren samt torrläggningen och odlingen af vattenskadade marker, tillhörande hemmanen Hvensjögle, Vrånganäs, Gräntö m. fl. i Virserums socken.

Utdikningen vid Grötsjö, Kroksjö, Kammarbo, Tråknif, Tråknifsmåla, Förlångsö, Björnabyggen och Klippingsbo i Vissefjärda, Oskars och Arby socknar.

Gotlands län.

Afdikning af Åkelösa myr i Stånga, Etelhem och Lojsta socknar.

Afdikning af Akebäcks myr inom Akebäcks, Roma, Björke och Valls socknar.

Skaraborgs län.

Utdikningen för dels torrläggning för odling af en del af den till säteriet Västorp hörande Karbomossen i Brismene socken, dels torrläggning af den för odling odugliga delen af nämnde mosse.

Afdikningen, invallningen, torrläggningen och odlingen af mossängar, tillhörande Rydaholms gård i Beatebergs socken.

Skaraborgs och Elfsborgs län.

Afdikningen af sank mosstrakter (den s. k. Riplångsmossen) inom Jäla, Brismene och Börstigs socknar.

Södermanlands län.

De i Qvisla ån i och för Hjelmarens och Qvismarens sänkning erforderliga arbeten.

Vesternorrlands län.

Utdikningen inom Bergs krononybygges område i Bodums socken.

Sänkningen af Lillskirsjön å skogsmarken till Stornäsets och Björksjönäs byar i Tåsjö socken.

Jemtlands län.

Utdikningen vid Vålbackens by i Lockne socken och Öfverbyn i Marieby socken.

Utdikningen vid Bobergs by i Borgvattnets socken.

Vesterbottens län.

Afdikningen vid Gullmarksby i Bygdeå socken.

Utdikningen vid Öfverklintens by i Bygdeå socken.

Utdikningen vid Djekneboda by och Nyviks hemman i Bygdeå socken.

Utdikningen inom Selets by i Löfångers socken.

Afdikningen vid Jemteböle, Vestsjöbäck, Snåltjern m. fl. i Vännäs socken.

Afdikningen vid Tväråmarks by jemte aftappningen af sjöarne Vestra och Östra Harptjernarne samt Gåtta- och Kroksjöarne i Säfvars socken.

Afdikningen vid Braxele, Holmåkers och Forsnäs byar i Bjurholms socken.

Afdikningen vid Mickelträsk, Afvanäs, Sjölanda m. fl. byar i Umeå socken.

Norrbottens län.

Aftappningen af sjön Tyckjärv vid hemmanen Tyckjärv och Vallsjärv i Öfver-Kalix socken.

Sänkningen af Långträsk's sjö vid krononybygget Slättberg i Råneå socken.

Utdikningen af Kallbosjön vid Unby och Råbäckens byar i Öfver-Luleå socken.

Hamnanläggningar.

Kristianstads län.

Anläggning af båthamn vid Kåseberga fiskeläge i Valleberga socken.

Anläggning af båthamn vid Hvitemölla fiskeläge i Hvitaby socken.

Anläggning af vågbrytare vid Torekow.

Brobyggnad.

Vesterbottens län.

Anläggning af bro öfver Vindelelven vid Ekorrsele by i Degerfors socken.

Kanalarbete.

Stockholms län.

Ombyggnad af slussen i Åkers kanal och uppmuddring af kanalens nedre del mellan slussen och saltsjön.

Under år 1886 har Kongl. Maj:t beviljat koncessioner för jernvägar: Koncessioner
å enskilda
jernvägs-
anläggningar.
från *Falun* i nordvestlig riktning öfver Bergsgården, Grycksbo, Sågmyra och Slättbergs grufvor till sjön Siljan i närheten af *Rättviks* kyrka i Kopparbergs län;

från *Halmstad* genom Snöstorps, Breareds, Lidhults och Odensjö socknar till Byholma och vidare derifrån öfver Fettjesundet till *Bolmens* station på Vislanda—Bolmens jernväg;

från *Lysekils* köping till *Frändefors* station å Bergslagens jernväg;

från *Skara* öfver trakten vid Lundsbrunn och Götened till Gössäters egendom på *Kinnekulle* och vidare derifrån till *Venern*;

från *Vadstena* förbi Rogslösa kyrka, Omberg och Alvastra till *Ödeshögs* kyrkoby jemte hamnspår till Hästholmen;

från *Karlshamn* förbi Hellaryds och Äryds kyrkor öfver Tubbarp, Bredåkra och Sörby till Ronneby samt derifrån förbi Edestads och Hjortsberga kyrkor öfver Nettrabyån till *Gullbärna* (Lenna) vid Karlskrona—Vexjö-jernvägen jemte bibana från *Sörby* till *Djupadal* och *Kollinge* samt hamnspår från *Ronneby* till *Ronneby red*;

från *Mariestad* öfver Kjestad, Husaby och Kjellby till *Lidköping*;

från *Spånga* station å Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg till Mälarens strand vid egendomen *Löfsta*;

från *Eslöfs* station å södra stambanan öfver Trolleholm, Ask, Röstånga, Skäralid, Ljungby hed och Herrevadskloster till *Hyllstofta* station å Helsingborg—Hessleholms jernväg;

från *Vittsjö* kyrkoby till *Hessleholms* station å södra stambanan;

från *Trelleborg* till *Klagstorps* station å jernvägen Anderslöf—Östra Torp i Malmöhus län.

Under år 1886 hafva för allmän person- och godstrafik upplåtits följande enskilda jernvägar med 1,435 meters spårvidd, nemligen:

Malmö—Trelleborgs jernväg med en längd af 29 kilometer;

af Kristianstad—Immeln's jernvägsaktiebolags jernvägar bandelarne Immeln—Sibbhult 10 kilometer och Sibbhult—Glimåkra 6,44 kilometer;

Kristianstad—Åhus jernväg 17 kilometer;

Malmö—Billesholms jernväg 59 kilometer;

För trafik
öppnade en-
skilda jern-
vägar.

Mellersta Hallands jernväg (Halmstad—Varberg) 70,96 kilometer;

Lund—Kjeflinge jernväg 11,20 kilometer;

Hästveda—Karpalunds jernväg 36,79 kilometer; och

Hörby—Tollarps jernväg 25,36 kilometer;

äfvensom med en spårvidd af 1,067 meter:

Vestra Blekinges jernvägar (Karlshamn—Sölvesborg 31 kilometer med bibana Sandbäck—Holje 15 kilometer).

För endast *godstrafik* hafva upplåtits:

Röfors—Laxå jernväg med 1,435 meters spårvidd samt en längd af 5,4 kilometer.

För trafik under året upplåtna enskilda jernvägar utgöra således omkring 317 kilometer.

Summan af de enskilda jernvägarnes längd, som vid 1886 års början uppgick till 4,499 kilometer, utgjorde vid årets slut, med frånräknande af den utaf staten inköpta banan Söderhamn—Bergvik, 4,801 kilometer.

Statens
jernvägs-
byggnader.

Arbetena vid statens jernvägsbyggnader hafva under år 1886 fortgått sålunda:

Å *stambanedelen Brücke—Sollefteå* blefvo å den 6,03 mil (64,5 km.) långa sträckningen mellan Ragunda och Sollefteå alla återstående terrasserings- och husbyggnadsarbeten verkställda samt rälsläggningen afslutad så att den 13,52 mil (144,5 km.) långa stambanedelen kunde den 1 Oktober i sin helhet upplåtas för allmän trafik.

Å *statsbanan Kilafors—Söderhamn—Stugsundet* 3,33 mil (35,6 km.) lång fullbordades alla återstående arbeten å de delar af sträckningen emellan Bergvik och Stugsundet, som blifvit helt och hållet nybyggda, hvarjemte rälsläggning och ballastning tillika verkställdes å de delar af gamla Söderhamn—Bergviks jernväg, hvilkas banvall i det närmaste oförändrad blifvit införlifvad med statsbanan.

Jernvägen i sin helhet blef den 1 Juni upplåten för allmän trafik.

Å *statsbanan Sundsvall—Torpshammar* 5,4 mil (57,7 km.) lång:

Terrasseringsarbetena för denna banas ombyggnad blefvo fullt färdiggjorda, rälsläggning å de nybyggda delarne verkställd samt öfverbyggnaden i den gamla jernvägen utbytt mot ny normalspårig öfverbyggnad, så att redan den 19 Juni statens trafikmateriel kunde framgå till Sundsvalls station. De betydande arbetena med ordnandet af sistnämnde station och dervarande hamnanläggningar blefvo derjemte i det närmaste afslutade.

Å *statsbanan Hudiksvall—Ljusdal* 5,8 mil (62 km.) påbörjades arbetena och fortgingo så att terrasseringen blifvit fullbordad å en sammanlagd längd af 4,9

mil (52,4 km.), samt bangårdsplanens bildande å samtliga bangårdarne påbörjats. Erforderliga husbyggnader blefvo derjemte å bangårdarne vid Hybo, Delsbo, Fredriksfors och Forssa uppförde samt sliprar och räler i hufvudspåret utlagde å en längd af 0,3 mil (3,2 km.).

Undersökningar för en stambana genom öfre Norrland.

Sedan vid 1886 års riksdag beslutits norra stambanans fortsättning från trakten af Sollefteå öfver Skorped till Vännäs vid Ume elf, hafva för fastställande af banans definitiva sträckning mellan Sollefteå och Skorped undersökningar å marken blifvit verkställda, samt erforderliga ritningar och utredningar till större delen färdiggjorda.

Längden af statens trafikerade jernvägar utgjorde vid 1886 års början 2,387 kilometer. Under årets lopp hafva tillkommit två nya bandelar, nemligen Berg-^{Statens jernvägstrafik.} vik—Söderhamn—Stugsund och Ragunda—Sollefteå, hvarjemte godstrafik anordnats å det för förbindelsen med Stockholm—Rinbo—Norrtele-banorna och hufvudstadens nordöstra del anlagda spåret mellan Albano och Stockholms östra stationer. Vid 1886 års slut hade det trafikerade statsbanenätet en utsträckning af 2,469 kilometer.

Trafikinkomsterna hafva för år 1886 utgjort omkring 19,200,000 kronor.

Till Statskontoret hafva inlevererats 5,700,000 kronor.

Med Stora Kopparbergs bergslags styrelse har aftal träffats om tillverkning vid Domnarfvet af ett större parti stålräler för statens jernvägar.

Under år 1886 har med understöd af statsmedel inledts ångfartygsförbindelse mellan Vestervik och Libau; hvarjemte staten lemnat bidrag till upprätthållande af vintertrafik mellan Gotland och Stockholm. ^{Subvention åt ångbåtsförbindelser.}

Under år 1886 har Kongl. Maj:t beviljat 39 utländingar tillstånd att i riket idka handel eller annat näringsyrke. ^{Tillstånd för utländingar att i riket idka handel m. m.}

Kongl. Maj:t har under år 1886, uppå Civildepartementets föredragning, meddelat stadfästelse å bolagsordningar för 172 nya aktiebolag med ett aktiekapital af minst 20,683,000 kronor och högst 44,737,600 kronor. Bland dessa äro 1 försäkringsaktiebolag, 7 jernvägsaktiebolag, 84 industri- och fabriksaktiebolag, 18 rederiaktiebolag, 32 handels- och hushållsföreningsaktiebolag samt 30 aktiebolag bildade för hvarjehanda ändamål. ^{Aktiebolag.}

Statslån. Sedan fullmäktige i Riksgäldskontoret i underdånig skrifvelse den 11 Januari 1886 anmält, att de på grund af det för Riksgäldskontoret gällande reglemente beslutit upplägga ett nytt svenskt tre och en half procents statslån å 72,000,000 kronor eller 81,000,000 riksmark, afsedt dels och hufvudsakligen till konvertering af 1870 och 1876 års svenska statslån och dels för andra produktiva statsändamål, samt att utfärda obligationer, hvilka skulle dateras den 1 Juni 1886 och förses med halfårsvis, den 1 December och den 1 Juni förfallande räntekuponer, hvarjemte fullmäktige tillkännagifvit, bland annat, att de med ett konsortium, bestående af M. A. von Rothschild & Söhne i Frankfurt am Main, S. Bleichröder samt Direction der Discontogesellschaft i Berlin, L. Behrens & Söhne i Hamburg och Den Danske Landmansbank i Köpenhamn, för en femtedel hvar, träffat aftal om öfvertagande af de till konverteringen af 1870 och 1876 års statslån afsedda, det nu ifrågavarande lånet tillhörande obligationer å 54,000,000 riksmark, så har Kongl. Maj:t, i enlighet med hvad fullmäktige tillika begärt, så väl fastställt det beslut, fullmäktige rörande berörda nya statslån fattat, som ock å det af fullmäktige sålunda beslutade lånet meddelat Sin nådiga garanti.

Inlösen af förfallna ränte-kuponer till statsobligationer. På framställning af fullmäktige i Riksgäldskontoret har Kongl. Maj:t under vissa vilkor medgifvit, att de till obligationer af 1886 års statslån hörande räntekuponer, när de till inlösen förfallit, må, en hvar med det deruti förskrifna belopp i svenskt mynt, icke allenast uti landtränterierna, med undantag af Stockholms läns, inlösas, i den mån ränteriernas kassabehållningar sådant medgifva, samt derefter vid skeende penningremitter till Statskontoret insändas, utan ock vid den utom Stockholms stad förefallande uppbörd af de till ränterierna ingående statsmedel emottagas i afräkning å hvad de skattskyldige hafva att erlægga och sedan i behörig ordning levereras.

Förändrade föreskrifter rörande uppbördsborgen. Kongl. Maj:t har den 5 Mars 1886 utfärdat kungörelse angående förändrade föreskrifter rörande uppbördsborgen.

Ändring i Kammarkollegii arbetsordning. Den 4 Juni 1886 har Kongl. Maj:t utfärdat kungörelse angående förändrad lydelse af §§ 17, 19 och 23 i den för Kammarkollegium den 14 November 1879 fastställda arbetsordning.

Stämpelavgiften. Under den 24 September 1886 har Kongl. Maj:t utfärdat ny förordning angående stämpelavgiften.

Ändring af bevillningsstadgan. Kungörelse angående den vid 1886 års riksdag åtagna bevillning af fast egendom samt af inkomst har utfärdats den 24 September 1886.

Kungörelse har den 10 sistlidne December utfärdats angående förändradt förändradt
formulär till mantals- och skattskrifningslängd med flere för mantals- och skatt- formulär till
skrifningen erforderliga handlingar. skrifningslängd.

Vid Myntverket hafva under år 1886 blifvit utmyntade:

Myntning.

Guldmynt: 20-kronor.....	Kr. 3,456,180: —
» 5-kronor.....	» 208,700: —
Bronsmynt: 5-ören	» 13,470: 85.
» 2-ören	» 24,815: 90.
» 1-ören	» 12,336: 05.

Med anledning af en mellan Sverige och Norge samt Danmark träffad öfver- Ändringar i
enskommelse angående villkoren för guldts emottagande till förmyntning vid de instruktionen
särskilda rikenas myntverk har Kongl. Maj:t den 31 sistlidne December beslutit för Mynt-
vissa ändringar i den af Kongl. Maj:t den 8 December 1876 fastställda instruk- verket.
tion för Myntverket.

Jernvägspostbefordring har kommit till stånd dels å de senast för allmän Jernvägspost-
trafik upplåtta delarne af statens banor Bergvik—Stugsund och Ragunda— befordran.
Sollefteå samt dels å följande, enskilda bolag tillhörande jernvägslinier, nemligen:
Malmö—Trelleborg, Kristianstad—Åhus, Immeln—Glimåkra, Malmö—Billesholms
grufva, Halmstad—Varberg, Lund—Kjeflinge, Hästveda—Karpalund, Hörby—
Tollarp, Sölvesborg—Karlshamn och Sandbäck—Holje.

Under år 1886 hafva indragits postkontoren i Dufed och Anderslöf, hvar- Postkontoren.
emot med 1887 års ingång öppnats postkontor i Seffle.

Efter indragning af en del äldre och inrättande af nya poststationer uppgick Post-
vid 1886 års slut antalet sådana postanstalter till 1,707 eller 67 mer än vid stationerna.
slutet af näst föregångna året.

Så väl de vid den år 1885 hållna internationella postkongress i Lissabon fat- Tillämpning
tade och af Sverige biträdda beslut som de, hufvudsakligen af dessa beslut för- af besluten vid
anledda, nya bestämmelser rörande postutvexlingen mellan Sverige och Norge senast hållna
samt mellan Sverige och Danmark, om hvilka under samma år öfverenskommits, postkongress
hafva under sistlidna år trädt i verkställighet; och har genom nämnda beslut, afvensom af
hvilka i allmänhet varit egnade att underlätta den internationella postutvexlingen, öfverenskom-
beredts tillfälle, bland annat, till försändning af postpaket med angifvet värde melser rörande
likasom ock af dylika paket, belagda med postförskott, till och från de flesta postutvexlin-
länder, med hvilka vårt land står i liffigare affärsförhållande. gen mellan
Sverige och
Norge samt
Sverige och
Danmark.

Utvexling af Utvexling af postanvisningar mellan Sverige, å ena, samt Österrike—Ungern, å andra sidan, har under sistlidna år kommit till stånd.
 Utvexling af postanvisningar med Österrike—Ungern.

Förnyad instruktion för Generalpoststyrelsen har blifvit utfärdad den 4 Juni 1886.
 Förnyad instruktion för Generalpoststyrelsen.

Antalet postförsändelser. Under år 1885, det senaste, för hvilket fullständiga statistiska uppgifter föreligga, hafva blifvit behandlade 96,280,592 postförsändelser af alla slag, hvilket antal vid jemförelse med näst föregående år utvisar en tillökning af 10,9 procent.

Tidnings- Särskildt hafva på grund af förskrifning genom postverket blifvit fortskaffade 334,535 årgångar tidningar och tidskrifter eller 20,3 procent mer än året förut.
 trafiken.

Postsparbanken. Postsparbankens verksamhet har under år 1886 fortgått i jemn utveckling. Antalet postsparbankskontor utgjorde vid årets början 1,688. Under året öppnades 58 nya postsparbankskontor, hvaremot 16 dylika kontor indrogos, så att vid nästlidna års utgång antalet postanstalter, som förmedlade insättningar och uttagningar i Postsparbanken, uppgick till 1,730.

Vid 1,559 af ifrågavarande postanstalter funnos att tillgå sparmärken och sparkort. Då härtill kommer, att omkring 2,990 enskilda personer åtagit sig att för Postsparbankens räkning verka såsom sparmärkesförsäljare, utgjorde sålunda sammanlagda antalet sparmärkesförsäljningsställen i riket vid 1886 års utgång omkring 4,549.

Antalet personer, hvilka vid årets utgång hade å motbok medel innestående i Postsparbanken, uppgick till omkring 135,000.

Beloppet af medel, som under årets lopp i Postsparbanken insatts, utgjorde omkring 1,500,000 kronor, hvaremot ur Postsparbanken uttagits omkring 900,000 kronor, utvisande således ett öfverskjutande insatt belopp af omkring 600,000 kronor. Delegarnes behållning i Postsparbanken utgjorde vid 1886 års början, räntor inberäknade, 1,455,205 kronor 15 öre samt vid samma års slut omkring 2,055,205 kronor 15 öre, delegarne tillkommande räntor deri ej inberäknade.

Vid 1886 års utgång egde Postsparbanken allmänna hypoteksbankens obligationer till nominelt belopp af 2,178,300 kronor, hvilka samtliga obligationer finnas förvarade hos Riksbanken.

Statstelegrafnätet. Under år 1886 hafva i statstelegrafnätet tillkommit 330,0 kilometer linier och 1,201,8 kilometer trådleddningar, hvaremot afgått 399,7 kilometer linier och 806,2 kilometer ledningar, så att telegrafnätet vid årets slut upptog i linier och

kablar 8,508,6 kilometer och i ledningar 21,363,3 kilometer. Bland de nya ledningarne omförmäles här en ny ytterligare ledningstråd mellan Stockholm och Göteborg för transiterande internationel korrespondens.

Nya statstelegrafstationer hafva under år 1886 öppnats i Varekil i Göteborgs och Bohus län, i Hörby i Malmöhus län, hvilken station tillika är centralstation för telefonnätet i Hörby med omnejd, samt i Sikeå i Vesterbottens län. Stationer.

På grund af minskad telegrafkorrespondens efter enskilda telefonförbinders tillkomst, äfvensom andra omständigheter, hafva under år 1886 nedannämnda statstelegrafstationer blifvit indragna, nemligen: dels stationerna i Ljungskile och Mollösund, å hvilka orter i stället inrättats telefonstationer i förbindelse med telegrafstationen i Varekil, dels ock stationerna i Kinna, Torckov, Mem, Sjötorp, Delsbo, Kungelf, Skeninge och Trosa.

I förbindelse med statstelegrafnätet hafva blifvit satta 30 jernvägstelegrafstationer dels för korrespondens inom riket samt med Norge och Danmark, dels ock för allmän internationel korrespondens.

Statstelegrafstationerna i riket utgjorde vid 1886 års utgång 172, och voro med desamma förbundna 740 jernvägstelegrafstationer, så att hela antalet af rikets med hvarandra i förbindelse stående telegrafanstalter vid slutet af samma år uppgick till 912.

Under år 1885, det senaste, för hvilket fullständig statistik är upprättad, hafva befordrats 1,166,634 taxerade telegrammer, deraf inländska 607,256 och utländska 559,378. Telegram-vexling.

Den telegrafverket behållna portoinkomsten för år 1885 uppgick till kronor Portoinkomst. 1,292,509: 54.

Den 26 Mars 1886 utfärdades af Kongl. Maj:t förnyadt reglemente för tele-Nytt telegraf-reglemente. grambefordringen i riket, att tillämpas från och med den 1 Juli samma år, eller samtidigt med det nya internationella telegrafreglementets trädande i kraft.

Af telegrafverket hafva under år 1886 anlagts 372 telefonstationer, fördelade å 29 särskilda telegraforter. Statens telefonförbindelser.

Uti förenämnda förbindelser ingå dels fyra fullständiga telefonnät, nemligen i Engelholm, Hörby, Ystad och Norberg, af hvilka de tre första satts i förbindelse med telegrafverkets skånska telefonnäts förutvarande centralstationer i Malmö, Helsingborg, Lund, Landskrona, Trelleborg, Eslöf och Svedala, dels elfva stationer, hvilka för allmänheten hållas öppna för befordring af telegrammer och meddelanden.

Af de sistnämnda stationerna har en på grund af nådiga brefvet den 13 Mars 1885 inrättats i Bränna i Norrbottens län och satts i förbindelse med telegrafstationen i Törefors; hvarjemte åtta af ifrågavarande stationer, jemlikt nådiga brefven den 20 November 1885 och 19 Februari 1886, blifvit i bohuslänska skärgården inrättade för befrämjande af sillfiskedriften, nemligen vid Ellös, Hoga, Ileberg, Mollösund, Nösund, Qville, Stenungsund och Stockevik samt satta i förbindelse med angränsande telegrafstationer i Göteborgs och Bohus län. De öfriga två allmänna telefonstationerna, hvilka anlagts i Båstad och Ljungkile, hafva tillkommit på grund af vederbörande kommuners derom gjorda framställningar.

Ny tulltaxa. Ny tulltaxa har den 22 Oktober 1886 blifvit utfärdad att lända till efterrättelse från och med den 1 Januari 1887.

Transitupplagsrätt. Staden Södertelje har under sistlidna år fullgjort stadgade villkor för åtnjutande af transitupplagsrätt och derefter af sådan rätt kommit i åtnjutande.

Försäljning af mindre kronolägenheter. Beträffande sådana mindre kronoegendomar, som enligt Riksdagens beslut få försäljas i den ordning, som Kongl. förordningen den 29 Maj 1874 bestämmer, har Kongl. Maj:t under år 1886 godkänt gjorda anbud å 18 särskilda egendomar, för hvilka, med ett taxeringsvärde af 50,000 kronor, i köpeskillning erhållits 76,027 kronor.

Tiden för erläggande af arrendeafigifter för vissa kronans jordbruksdomäner. Den 17 sistlidne December har kungörelse blifvit utfärdad angående förändrade bestämmelser rörande tiden för erläggande af arrendeafigifter för vissa kronans jordbruksdomäner.

Kronoparker-
nas tillökning. Under året har beslut fattats om inköp för statens räkning af enskild mark till en sammanlagd ytvidd af 3,233.92 hektar (6,551 tunnland 27.44 kappland) för en köpeskillning af 170,000 kronor, hvarjemte aftal träffats med Ytterstfors aktiebolag om afstående på vissa villkor till kronan af bolagets inom Norr- och Vesterbottens län belägna stockfångstskogar, i ytvidd uppgående till 13,443.67 hektar (27,233 tunnland 23.6 kappland).

De allmänna skogsläroverken i riket. Ny stadga för de allmänna skogsläroverken i riket har utfärdats den 13 April 1886.

Kongl. Maj:t har den 1 Oktober 1886 utfärdat kungörelse angående förändrad lydelse af § 4 i Kongl. Maj:ts den 12 November 1875 utfärdade nådiga taxa på arfvode för skogsförrättningar, som efter särskildt förordnande verkställas.

Ändring i taxan på arfvode för skogsförrättningar, som efter särskildt förordnande verkställas.

Med anledning af särskilda underdåniga framställningar har Kongl. Maj:t förordnat,

Fridlysning af vildt.

att all jagt å rådjur inom Elfsborgs, Jönköpings och Kronobergs län skall under åren 1886—1890 vara förbjuden med undantag af tiden från och med den 1 September till och med den 31 Oktober;

att all jagt å canadahjort skall vara förbjuden till den 1 September 1892;

samt att i Gotlands län all jagt efter rådjur skall vara förbjuden till den 1 September 1892.

För 227 allmänna skogar hafva hushållningsplaner under året blifvit fastställda.

Skogshushållningsplaner.

Sedan jemväl för år 1886 medel blifvit anvisade för vidtagande af åtgärder till minskande af skada genom skogseld å kronoskogarna hafva inom Norr- och Vesterbottens län uppsyningsmän varit anstälde, med uppgift att efter uppbåd af manskap släcka skogseld.

Åtgärder till minskande af skogseldar i Norrland.

Till allmänhetens tjenst hafva under år 1886 varit anstälde sju skogsingeniörer, hvilkas verksamhet tagits i anspråk under en tid af 781 dagar å 283 särskilda förrättningsställen.

Skogsingeniörer.

Kongl. Maj:t har den 24 September 1886 utfärdat kungörelse angående ändrad lydelse af § 3 i den af Kongl. Maj:t den 3 November 1882 fastställda ordningsstadga för bränvinsbrännerierna i riket.

Ändring i ordningsstadgan för bränvinsbrännerierna i riket.

Den 22 December 1886 utfärdades kungörelse angående justering af särskilda målkärl samt stämpling af förvarings- och transportkärl för sill.

Justering af särskilda målkärl samt stämpling af förvarings- och transportkärl för sill.

Allmänna hypoteksbankens obligationsskuld belöpte sig vid 1885 års slut till 319,398,700 kronor, hvaraf mot inhemska obligationer 130,862,900 kronor, mot tyska 153,524,000 kronor och mot franska 35,011,800 kronor; och utgjorde

Allmänna hypoteksbankens obligationer.

räntan, hvarmed obligationerna voro förskrifna, 5 procent å 17,228,700 kronor, $4\frac{1}{2}$ procent å 155,340,166 kronor 67 öre, samt 4 procent å 146,829,833 kronor 34 öre. Under år 1886 hafva inhemska obligationer försålts till nominelt belopp af 435,200 kronor med 4 procents räntefot; af dessa obligationer inköpte Postsparbanken 397,700 kronor. Kursen utgjorde vid årets början $99\frac{1}{2}$ procent, vid dess slut 101 procent, dock var från den 11 Mars all försäljning af svenska obligationer förutom till Postsparbanken instäld. Af 1878 års tyska 4 procents obligationer har under året försäljning egt rum för nominelt 966,300 riksmark. På grund af kontrakt af den 3 April med ett konsortium bestående af Nordtyska banken i Hamburg samt bankirerna von Erlanger & Söhne och Gebr. Bethmann i Frankfurt a. M. har hypoteksbanken upplagt ett nytt $3\frac{1}{2}$ procents lån å nominelt 72,000,000 riksmark, hvaraf nämnde konsortium fast öfvertagit 15,000,000 riksmark till kurs af $92\frac{1}{2}$ procent; dessutom har af dessa $3\frac{1}{2}$ procents obligationer ett nominelt belopp af 151,500 riksmark blifvit försäldt i utbyte emot lika belopp af bankens $4\frac{1}{2}$ procents tyska obligationer af år 1874. Under året hafva följande amorteringar å bankens lån egt rum, nemligen å inhemska 4 procents lånen 294,300 kronor, å inhemska $4\frac{1}{2}$ procents lånen 181,200 kronor, å tyska 4 procents lånet 224,400 riksmark, å tyska $4\frac{1}{2}$ procents lånen 260,700 riksmark, samt å franska 4 procents lånet 262,500 francs.

Hypoteks-
föreningarnes
ställning.

Enligt den öfversigt af hypoteksföreningarnes ställning vid 1885 års slut, hvilken i Finansdepartementet upprättats efter uppgifter från allmänna hypoteksbanken och de särskilda hypoteksföreningarne, utgjorde summan af den amorteringslåns-skuld, hvari hypoteksföreningarne då häftade, efter afdrag af de å lånen verkställda amorteringar, i rundt tal 307,967,300 kronor eller 5,326,700 kronor mera än vid utgången af år 1884.

Af berörda summa tillhörde 32,308,600 kronor lån, upptagna direkt af hypoteksföreningarne sjelfva, samt 275,658,700 kronor lån, som erhållits genom allmänna hypoteksbanken.

Allmänna
hypoteks-
kassan för
Sveriges
städer.

Allmänna hypotekskassan för Sveriges städer har under loppet af år 1886 sålt obligationer af 1880 års $4\frac{1}{2}$ procents amorteringslån för 9,777 kronor 78 öre och af 1882 års $4\frac{1}{2}$ procents amorteringslån för 2,917,000 kronor eller tillhoppa 2,926,777 kronor 78 öre. Hela beloppet af hypotekskassans räntebärande obligationsskuld utgjorde vid utgången af år 1886 25,561,533 kronor 33 öre; löpande hela denna skuld med $4\frac{1}{2}$ procent ränta.

Hypotekskassans fordran hos delegande stadshypoteksföreningar uppgick vid 1886 års utgång till 15,943,031 kronor 20 öre och hos stadskommuner till 506,080 kronor, eller, efter afdrag af verkställd amortering, till sammanlagdt 14,365,369 kronor 79 öre.

Priset å hypotekskassans inom landet till salu hållna $4\frac{1}{2}$ procents obligationer af 1882 års lån, lydande å kronor i guld, var vid 1886 års början fastställt till 100 procent, men höjdes efter hand till $102\frac{1}{2}$ procent. Den 1 April 1886 inställdes tills vidare all ytterligare försäljning af dessa obligationer.

Under år 1886 har Kongl. Maj:t meddelat stadfästelse å reglemente för Smäländska stadshypoteksföreningen.

Riksbankens metalliska kassa utgjorde, beräknad i enlighet med bankoreglementets bestämmelser, vid slutet af November 1886 i rundt tal 15,844,500 kronor emot 15,807,000 kronor vid samma tid år 1885.

Riksbankens
metalliska
kassa.

Tillgången bestod i myntadt och omyntadt guld för 12,675,800 kronor och i silfver för 3,417,300 kronor; dervid för det enligt lagen om rikets mynt af den 30 Maj 1873 preglade silfvermynt, utgörande 2,485,300 kronor, afdragits tio procent af pregelvärdet, i enlighet med bankoreglementets föreskrift.

Riksbankens tillgångar hos bankinrättningar och handelshus på utrikes orter, på hvilka tillgångar sedelutgifningsrätt får grundas, utgjorde vid ofvan nämnda tid, efter afdrag af Riksbankens skulder på dylika räkningar, 7,890,500 kronor emot 4,267,500 kronor vid samma tid år 1885.

Tillgångar i vaxlar, betalbara på utrikes ort, var den 30 November 1886 11,233,900 kronor emot 17,030,100 år 1885.

De enskilda sedelutgifvande bankerna egde den 30 November 1886 uti myntadt och omyntadt guld ett belopp af 7,832,900 kronor emot 7,970,200 kronor vid samma tid år 1885.

Enskilda
bankernas
kassa i
myntadt och
omyntadt guld.

Det belopp i guld, som vid nämnda tid fanns hos de icke sedelutgifvande banker, rörande hvilka öfversigter offentliggöras, utgjorde 245,000 kronor.

Beloppet af utelöpande banksedlar var vid slutet af November 1886, i runda tal, för Riksbanken 40,834,200 kronor och för de enskilda bankerna 47,142,000 kronor eller sammanlagdt 87,976,200 kronor. Vid samma tid år 1885 var utelöpande sedelbeloppet 88,465,600 kronor; och har alltså en minskning med 489,400 kronor egt rum, i det att de enskilda bankernas sedelutgifning minskats med 2,929,700 kronor, under det Riksbankens sedelutgifning ökats med 2,440,300 kronor.

Utelöpande
banksedlar.

Uti Riksbanken och de enskilda bankinrättningar, rörande hvilka öfversigter offentliggöras, voro den 30 November 1886 inestående:

Bankernas
upp- och
utlåning.

på upp- och afskrifning 55,074,300 kronor emot 49,336,200 kronor samma dag 1885, och

på depositionsräkning 285,240,200 kronor emot 277,497,500 kronor år 1885.

Beloppet diskonterade inrikes vexas, som den 30 November 1885 utgjorde 177,658,800 kronor, var vid samma tid år 1886 158,207,500 kronor och hade alltså minskats med 19,451,300 kronor.

Utlåningen, som vid slutet af November 1885 uppgick till 147,962,900 kronor, var vid samma tid år 1886 164,319,200 kronor samt hade alltså ökats med 16,356,300 kronor.

Det å kassakreditiv utestående beloppet hade från slutet af November 1885 till samma tid 1886 nedgått från 88,939,300 kronor till 85,396,000 kronor eller med 3,543,300 kronor.

Totalsumman af bankernas till allmänna rörelsen lemnade försträckningar utgjorde alltså vid slutet af November 1886 407,922,700 kronor emot 414,561,000 kronor vid samma tid 1885 och hade sålunda minskats med 6,638,300 kronor.

Beloppet af utelöpande sedlar har samtidigt minskats med 489,400 kronor och inlåningen på upp- och afskrifning samt deposition ökats med 13,480,800 kronor.

Bolags-
ordningar
fastställda.

För samtliga enskilda banker med undantag af Kristianstads har förlängd oktroj beviljats att gälla till utgången af år 1893.

Komitén för
afgifvande af
förslag i syfte
att upphjelpa
den ekono-
miska ställ-
ningen i
landet.

Kongl. Maj:t har under år 1886 åt en komité uppdragit att inkomma med förslag till de åtgärder, som kunna vara egnade att underlätta villkoren för jordbrukets och andra näringars bedrifvande eller eljest bidra till upphjelpande af den ekonomiska ställningen i landet; hvarvid komitén, hvilken icke har att befatta sig med frågor angående tullagstiftningen, i öfrigt lemnats full frihet att yttra sig och afgifva förslag i hvarje ämne, komitén med afseende på den åt densamma lemnade uppgift finner skäl upptaga till behandling. Komitén har den 19 sistlidne November afgifvit betänkande angående möjligheten att bereda allmän fraktlindring vid Sveriges jernvägar.

Tullkomité.

Kongl. Maj:t har under år 1886 tillsatt en komité för utredande af frågan angående lämpligheten af differentialtullars införande, hvilken komité under sistlidne December månad afslutat sina arbeten.

Allmänna
enke- och
pupillkassan.

Den 21 Maj 1886 har Kongl. Maj:t fastställt nytt reglemente för allmänna enke- och pupillkassan i Sverige.

Telegraf-
verkets
pensions-
inrättning
samt enke- och
pupillkassa.

Nya reglementen hafva den 17 sistlidne December fastställts för telegrafverkets pensionsinrättning samt enke- och pupillkassa.

Kongl. Maj:t har den 6 Maj 1886 förordnat, att pension, utgående från enke- och pupillkassan i Karlshamn, ej må för pensionärs gäld tagas i mät.

Frihet från
utmätning för
pension.

Under år 1886 har Kongl. Maj:t, på föredragning af chefen för Ecklesiastikdepartementet, utfärdat:

Författningar
i hvarjehanda
ämnena.

den 29 Januari stadga för folkskolelärareseminarierna i riket; *samma dag* stadga angående hvad iakttagas bör vid rättsmedicinsk undersökning af död människas kropp; *den 12 Mars* kungörelse angående förändrad lydelse af § 49 i reglementet för ecklesiastikverket i Lappmarken *den 14 April 1846*; *den 13 April* förordning angående ändrad lydelse af § 23 i förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd *den 21 Mars 1862*; *den 21 April* kungörelse angående ändrad lydelse af § 59 i stadgarne för Musikaliska Akademien *den 12 November 1880*; *samma dag* kungörelse om ändrad lydelse af §§ 2, 4 och 7 i förordningen angående forntida minnesmärkens fredande och bevarande *den 29 November 1867*; *den 29 April* förordning angående tillägg till § 2 i förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm *den 20 November 1863*; *samma dag* förordning om kyrkogårdsnämnd i Stockholm; *samma dag* stadgar för Karolinska mediko-kirurgiska institutet; *samma dag* kungörelse om ändring i kungörelsen angående anslag för lärares aflöning vid fortsättningsskolor *den 11 September 1877*; *den 4 Juni* kungörelse om tillägg till kungörelsen angående lönetillskott af allmänna medel för lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor *den 5 Juni 1885*; *samma dag* kungörelse angående understöd åt lägre tekniska yrkesskolor; *samma dag* kungörelse angående understöd till anordnande af föreläsningskurser för arbetsklassen; *samma dag* kungörelse angående understöd för år 1887 åt äldre, behöfvande folkskolelärare; *den 1 Oktober* kungörelse angående ändrad lydelse af §§ 2, 5, 12, 18, 27 och 28 i reglementet för presterskapets enke- och pupillkassa *den 6 November 1874*; *den 22 Oktober* kungörelse angående försäljning af vissa kyrkolägenheter i Skåne, Halland och Blekinge; *den 29 Oktober* förordning om vallängd vid prestval i territoriell församling i Stockholm; *samma dag* kungörelse angående vissa föreskrifter i afseende på behandlingen af frågor om ersättning för understöd, som af fattigvårdssamhällen i ett af de förenade rikena Sverige och Norge lemnas nödlidande personer från det andra riket; *den 12 November* kungörelse om ändringar i stadgan angående folkundervisningen i Stockholms stad *den 27 September 1861*; *den 10 December* kungörelse angående ändringar i stadgarna för tekniska skolan i Stockholm; och *samma dag* kungörelse angående ändringar i stadgarna för de tekniska elementarskolorna.

Religions-
vården.

Kongl. Maj:t har den 29 Oktober 1886 förordnat, att Säbrå församlings pastorat skall efter nuvarande biskopens i Hernösands stift afgång upphöra att vara prebende åt biskopen i nämnda stift, och att kyrkoherde i pastoratet skall tillsättas i den för regala gäll stadgade ordning.

Den 23 Juli 1886 har Kongl. Maj:t förordnat, att Skatelöfs, Vestra Torsås och Härlunda församlingars pastorat skall vid nuvarande komministerns i Vestra Torsås församling afgång delas så, att Skatelöfs församling utgör ett regalt gäll med kyrkoherde samt Vestra Torsås och Härlunda församlingar ett regalt pastorat med kyrkoherde och komminister, den senare anställd i Härlunda församling.

Kongl. Maj:t har den 3 December 1886 förordnat, att ön Hasslö, tillhörande Förkärle församling af Listerby pastorat i Blekinge län, skall jemte tillydande lägenheter från och med den 1 Maj 1888 skiljas från nämnda församling; att ön Aspö, tillhörande Nättraby församling i samma län, skall jemte skattelägenheten Nr 1 Aspeskär från och med samma dag fränkiljas Nättraby församling; att båda dessa öar med tillydande lägenheter skola såsom särskilda annexförsamlingar under namn af Hasslö och Aspö församlingar, men med gemensam kommunalförvaltning utgöra annexer till Nättraby pastorat; samt att en komminister skall för de nybildade annexförsamlingarna anställas.

Förändrad
kontraktsin-
delning.

Kongl. Maj:t har den 12 Februari 1886 meddelat bestämmelser i fråga om förändrad indelning af kontrakten i provinsen Gestrikland.

Röstgrund vid
prestval.

Kongl. Maj:t har under år 1886 fastställt förslag till röstgrund vid prestval inom Venersborgs pastorat, Malmö stads församlingar, Luleå stadsförsamling samt Hernösands med Hernö församling.

Tillsättning af
presterliga
tjenster i Lunds
stads- och
landsförsam-
lingar.

Den 13 April 1886 har Kongl. Maj:t meddelat bestämmelser i fråga om ändrad sätt för presterliga tjensters tillsättande inom Lunds stads- och landsförsamlingar.

Presterskapets
enke- och pu-
pillkassa.

Kongl. Maj:t har den 13 April 1886 meddelat bestämmelser angående delaktighet för svenska kyrkans missionärer i presterskapets enke- och pupillkassa.

Nya kyrkor
m. m.

Kongl. Maj:t har under år 1886 fastställt ritningar till 10 nya kyrkor, till ändring och reparation af 6, till tornbyggnad å 5, samt till altare, orgelfasad, predikstol, läktare m. m. i 19 kyrkor.

Öppna bref om tillstånd att genom kollekt och stambok öfver hela riket insamla bidrag till kyrkobyggnad hafva under sistlidna år utfärdats för Nykyrka, Hömbås, Jockmocks, Furuby, Humla och Källa församlingar; hvarjemte Kongl. Maj:t medgifvit, att en kollekt finge i alla rikets kyrkor upphemtas till förmån för svenska församlingen i Paris, en till understöd för kyrkobyggnad åt svenska evangeliskt-lutherska Ebenezerförsamlingen i San Francisco, en för Fjellstedtska skolan i Upsala, en såsom bidrag till uppförande af byggnad för studenthemmet dersammastädes, och en kollekt under hvarterda af åren 1887 och 1888 för svenska missionssällskapet.

Kongl. Maj:t har den 29 Oktober 1886 utfärdat cirkulär i fråga om användande af kyrkokassas medel.

På gjorda underdåniga ansökningar har Kongl. Maj:t under år 1886 medgifvit bildande af åtskilliga metodist-episkopalförsamlingar med rätt till offentlig religionsöfning under de villkor och bestämmelser, som i förordningen den 31 Oktober 1873 stadgas, nemligen en i Sund inom Sköns församling, en i Avesta, en i Lerbäckers församling och en i Sundsvall.

Främmande
trossamfund.

Den 5 Februari 1886 har Kongl. Maj:t förordnat, att den genom Adjunkten vid universitetet i Lund M. F. Brags afskedstagande lediga adjunktsbefattningen i österländska språk skall indragas och att extra ordinarie professorstjensten i nyuropeisk linguistik skall i behörig ordning tillsättas, dock att med ledigförklarandet af tjensten skall anstå till dess Kongl. Maj:t närmare bestämt den undervisnings- och examinationsskyldighet, som med denna tjänst skall förenas.

Universiteten.

Sedan Adjunkten vid universitetet i Lund P. J. H. Leander blifvit till professor vid nämnda universitet befordrad, har Kongl. Maj:t den 17 December 1886 förordnat, att den efter Leander lediga adjunktsbefattningen i filosofi skall indragas, och att laboratorsbefattningen i kemi skall i behörig ordning tillsättas.

Den 2 April 1886 har Kongl. Maj:t meddelat förändrade bestämmelser rörande de af statsmedel utgående docentstipendier och de så kallade riksstatens resestipendier för vetenskapsidkare vid universiteten.

Vid statens allmänna läroverk utgjorde antalet lärjungar vid början af 1886 års hösttermin 14,380.

Allmänna
läroverken.

Lärjungeantalet vid de pedagogier, som meddela undervisning utöfver folkskolans ståndpunkt, utgjorde sistlidne hösttermin 333.

Under år 1886 hafva 836 lärjungar aflagt godkänd mogenhetsexamen vid allmänna läroverk och privata läroanstalter med dimissionsrätt.

Statistiska redogörelser för statens allmänna läroverk för gossar läsåren 1878—1879 samt 1879—1880 hafva blifvit upprättade och till trycket befordrade.

Den 4 Juni 1886 har Kongl. Maj:t lätit utfärda cirkulär angående fördelning af det utaf Riksdagen beviljade anslag för beredande åt lärare och lärarinnor vid de allmänna läroverken, högre lärarinneseminarier samt en- och två-klassiga pedagogier af tillfälliga löneförbättring under år 1887.

Profärskurser för praktisk utbildning af blifvande lärare hafva under år 1886 varit anordnade vid högre latinläroverken å Norrmalm och å Södermalm i Stockholm, högre realläroverket i nämnda stad samt högre allmänna läroverken i Upsala och Lund. För att börja genomgå dylik kurs under året hafva 52 lärarekandidater blifvit af chefen för Ecklesiastikdepartementet till nämnda läroverk hänvisade.

Af det anslag å 6,000 kronor, som på Kongl. Maj:ts framställning blifvit för år 1886 af Riksdagen beviljadt till resestipendier för lärare i främmande lefvande språk vid de allmänna läroverken, har Kongl. Maj:t tilldelat åtta sådana lärare understöd för resor i utlandet.

Den 4 Mars 1886 har Kongl. Maj:t fastställt ritningar till ny byggnad för högre allmänna läroverket i Östersund.

Inspektion. Enligt meddeladt uppdrag har byråchefen för den inom Ecklesiastikdepartementet inrättade afdelning för ärenden rörande den högre undervisningen under år 1886 inspekterat högre allmänna läroverken i Vesterås, Lund, Visby, Sundsvall och Umeå, Katarina och Jakobs lägre allmänna läroverk i Stockholm samt lägre allmänna läroverket i Örnköldsvik, högre flickskolorna i Visby och Umeå, högre lärarinneseminarier samt tekniska skolan i Stockholm.

Tekniska undervisningen. Kongl. Maj:t har den 29 Oktober 1886 förordnat, att den Kommerskollegium åliggande befattningen med ärenden rörande den tekniska undervisningen skall med nämnda års utgång upphöra; och har Kongl. Maj:t derefter den 10 December samma år, utom utfärdandet af ofvan omförmälda kungörelser angående ändringar i stadgarna för tekniska skolan i Stockholm och för de tekniska elementarskolorna, meddelat bestämmelser i fråga om ändring af stadgarna för Ebersteinska söndags- och aftonskolan i Norrköping samt Tekniska söndags- och aftonskolan i Eskilstuna.

Vid Tekniska högskolan utgjorde vid början af läsåret 1885—1886 lärjungeantalet 204, deraf ordinarie elever i 1:sta årskursen 75, i 2:dra 38, i 3:dje 36, i 4:de 10, specialelever 2 samt extra elever 43.

Under läsåret 1885—1886 utgjorde elevernas antal vid Tekniska skolan i Stockholm: inom tekniska afton- och söndagsskolan 902, inom tekniska skolan för qvinliga lärjungar 196, inom den högre konstindustriella skolan 38 och inom byggnadsyrkesskolan 46. Vid de tekniska elementarskolorna i Norrköping,

Malmö, Örebro och Borås uppgick elevernas sammanlagda antal samma år till 242. Vid de i samband med dessa tekniska elementarskolor stående tekniska söndags- och aftonskolorna äfvensom vid tekniska söndags- och aftonskolan i Eskilstuna begagnades undervisningen af tillsammans 1,131 lärjungar.

Kongl. Maj:t har den 29 Januari 1886 af de för ändamålet anslagna medel tilldelat understöd åt lägre tekniska yrkesskolor i följande städer, nemligen: Södertelje, Upsala, Nyköping, Jönköping, Vexjö, Karlskrona, Kristianstad, Malmö, Lund, Landskrona, Venersborg, Karlstad, Örebro, Lindesberg, Köping, Hudiksvall, Söderhamn, Hernösand, Sundsvall och Umeå.

Direktionen öfver Gymnastiska centralinstitutet har afgifvit berättelse om så väl institutets verksamhet som undervisningen i gymnastik och vapenöfning vid allmänna läroverken, tekniska elementarskolor, högre lärarinneseminarier och folkskolelärareseminarierna under läroåret 1884—1885.

Gymnastik-
undervis-
ningen.

Genom nådigt cirkulär den 4 Juni 1886 har Kongl. Maj:t i enlighet med Riksdagens på nådig framställning fattade beslut förordnat om löneförbättring för år 1887 åt lärare och lärarinnor vid folkskolelärareseminarierna.

Folkskole-
läraresemina-
rierna.

Elevernas antal utgjorde höstterminen 1886 vid rikets sju folkskolelärareseminarier 723 och fem folkskolelärarinneseminarier 510 eller tillsammans 1,233.

Afgångsexamen undergingo sistlidna års vårtermin 198 manliga och 119 qvinliga eller tillsammans 317 elever.

Småskolelärarinne-examen aflades samma termin vid folkskolelärarinneseminiarierna af 100 elever, som genomgått första årets lärokurs.

Vid seminariet i Jockmock för lappska småskolelärares och lärarinnors bildande voro höstterminen 1886 intagna 16 elever och vid seminariet i Haparanda för finska småskolelärares och lärarinnors bildande voro samma termin intagna 11 elever; och utexaminerades vid vårterminens slut samma år vid det förra seminariet 3 och vid det senare seminariet 4 elever.

Vid 15 af landsting underhållna småskolelärare- och lärarinneseminarier hafva under år 1886 tillsammans 371 elever undergått den genom kungörelsen den 5 Juni 1885 föreskrifna afgångspröfning.

Enahanda pröfning har med särskildt nådigt tillstånd blifvit anställd vid 5 af enskilda inrättade småskolelärareseminarier med tillsammans 163 elever.

Till samtliga statens seminarier har den genom Ecklesiastikdepartementets försorg anskaffade undervisningsmateriel blifvit kostnadsfritt utdelad.

Efter erhållet uppdrag har byråchefen för den inom Ecklesiastikdepartementet upprättade afdelning för ärenden angående folkundervisningen under sistlidet år verkställt inspektion af seminarierna i Stockholm, Upsala, Linköping, Skara, Lund, Göteborg, Karlstad och Umeå.

Folkskole-   Kongl. Maj:t har den 10 December 1886 tills vidare för åren 1887—1892
inspektionen. förordnat folkskoleinspektörer inom samtliga stiftet i riket och samma dag för
dessa inspektörer utfärdat nådig instruktion. Folkskoleinspektörernes antal utgör
tillsammans 52.

Folkskolor   Statistisk redogörelse för folkundervisningen i riket, hvilken redogörelse,
och småskolor. jemte upplysningar och sifferuppgifter angående åtskilliga äldre förhållanden,
omfattar hufvudsakligen år 1882, har blifvit upprättad och är under tryckning.

Enligt de, jemlikt föreskriften i folkskolestadgan den 20 Januari 1882 § 68
och nådiga cirkuläret den 24 November samma år, af Domkapiteln och Öfver-
styrelsen för Stockholms stads folkskolor insända uppgifter angående folkunder-
visningen funnos år 1885 i rikets 2,369 skoldistrikt 12 högre folkskolor samt

3,455 fasta och	831 flyttande eller tillsammans	4,286 folkskolor,
581 » »	522 » »	1,103 mindre folkskolor,
2,728 » »	1,898 » »	4,626 småskolor,

Summa 6,764 fasta och 3,251 flyttande eller tillsammans 10,015 skolor,
eller med inräknande af de högre folkskolorna 10,027.

I de högre folkskolorna undervisade 14 lärare samt i

folkskolorna	4,181 lärare och 1,267 lärarinnor, tillsammans	5,448,
mindre folkskolorna	268 » » 840 » »	1,108,
småskolorna	460 » » 4,641 » »	5,101,

Summa 4,909 lärare och 6,748 lärarinnor, tillsammans 11,657,
eller med inräknande af de högre folkskolornas lärare 11,671 förutom 316 lärare,
hvaraf 8 vid de högre folkskolorna, och 403 lärarinnor eller tillsammans 719,
som undervisat endast i öfningsämnen eller handaslöjder.

Antalet barn af 7—14 års ålder utgjorde 738,705, hvaraf 375,505 gossar
och 363,200 flickor. Bland dessa hade

under året undervisats	693,680,
» » ej åtnjutit undervisning	34,854,
hvarjemte uppgifter saknas om	10,171,

Summa 738,705.

Bland de under året undervisade barn af 7—14 års ålder undervisades i

sina egna distrikts fasta folkskolor	288,712,
» » flyttande folkskolor	73,693,
» » fasta mindre folkskolor	23,801,
» » flyttande mindre folkskolor	28,197,
» » fasta småskolor	102,513,
» » flyttande småskolor	93,160,
folkskolor, mindre folkskolor och småskolor utom sina egna distrikt	11,552, 621,628,

högre folkskolor	252,
allmänna läroverk och specialskolor	11,892,
enskilda skolor	19,266,
hemmen	40,642,
Summa 693,680.	

Bland de barn af 7—14 års ålder, hvilka under året ej åtnjutit undervisning, uteblefvo

efter inhemtande af de i § 48 af folkskolestadgan föreskrifna insigter....	5,956,
» godkänd afgangspröfning jemlikt § 47 af folkskolestadgan	14,578,
till följd af sjukdom eller naturfel	3,730,
af annan anledning	10,590,
Summa 34,854.	

Med inräknande af dem, som voro öfver eller under den ofvan angifna skol-åldern af 7—14 år, undervisades i högre folkskolor 319 samt i folkskolor, mindre folkskolor och småskolor 669,896.

Utgifterna för högre folkskolor, folkskolor, mindre folkskolor och småskolor utgjorde under år 1885 enligt ofvannämnda insända uppgifter:

	Kronor.
till lärares och lärarinnors aflöning	7,835,411:84,
» skollokaler och inventarier	1,781,416:17,
» undervisningsmateriel	243,585:23,
» öfriga behof	1,505,939:34.
Summa 11,366,352:58.	

Lönетillskott af allmänna medel hafva under år 1885 för aflöning af lärare Lönетillskott. och lärarinnor vid folkskolor och småskolor utgått med tillsammans 3,121,239 kronor 75 öre.

På derom gjorda ansökningar har Kongl. Maj:t för år 1886 beviljat under- Försättnings- stöd åt 715 fortsättningsskolor med tillsammans 43,575 kronor. skolor.

Understöd till 12 högre folkskolor har för år 1885 utgått med tillsammans Högre folk- 14,200 kronor. skolor.

På derom af vederbörande styrelser gjorda ansökningar har Kongl. Maj:t för år 1886 beviljat understöd åt 25 folkhögskolor med tillsammans 54,100 kronor. Folkhög- Enligt styrelsernas berättelser hafva under nämnda år i dessa skolor undervisats skolor. 673 manliga och 201 qvinliga eller tillsammans 874 lärjungar.

Till understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid folkhögskolor har Kongl. Maj:t för år 1886 anvisat 14,100 kronor.

Kongl. Maj:t har genom nådigt cirkulär den 4 Juni 1886 i öfverensstämmelse med Riksdagens beslut förordnat om understöd för år 1887 åt så väl manliga som qvinliga mindre bemedlade lärjungar vid folkhögskolor.

Undervisning i slöjd. Understöd har för år 1885 utgått till 727 skolor, i hvilka meddelats undervisning i slöjd för gossar, med tillsammans 54,448 kronor 43 öre.

Lappmarks ecklesiastikverk. Af de till Lappmarks ecklesiastikverk anslagna medel hafva under nästlidna år aflönats 5 skolmästare och 11 kateketer samt dels 58 lappska barn njutit underhåll och beklädnad, dels bidrag lemnats till underhåll af lappska barn. För uppförande af skolhus vid den nyinrättade lappska skolan i Vittangi by af Juckasjärvi församling hafva ytterligare medel anvisats. Under sistlidna läsår voro 23 lappska barn derstädes intagna.

Till materiel för undervisning i slöjd hafva anslag beviljats för de lappska skolorna i Jockmock och Arjepluog.

Folkundervisningen bland finnar i rikets nordligare trakter. Till främjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar hafva för år 1886 beviljats understöd för höjande af folkskolelärares löner till och öfver minimum samt till höjande af småskolelärares löner, hvarjemte särskildt understöd anvisats för skolväsendet i Gellivare och Juckasjärvi församlingar.

En repetitionskurs för lärare och lärarinnor i de finska församlingarna inom Norrbottens län har under sommaren 1886 varit anordnad med understöd af allmänna medel.

Undervisningsmateriel. I ändamål att till nedsatt pris hållas folkskolorna till handa hafva jemte förut anmälld undervisningsmateriel följande läromedel blifvit anskaffade, nemligen: läsebok i svenska historien, vägghkartor öfver Östergötland, Gestrikland och Helsingland, öfversigtstabell öfver mått och vigter samt vägghtaflor öfver Sveriges foglar och fiskar.

Ät finska skolor hafva undervisningsmateriel och läroböcker dels kostnadsfritt utdelats, dels till nedsatt pris hållits till handa.

Understöd till äldre folkskolelärare. Kongl. Maj:t har för år 1886 af dertill anvisade medel beviljat understöd åt 44 äldre, behöfvande folkskolelärare med tillsammans 8,550 kronor.

Läroanstalter för döfstumma och blind. Vid allmänna institutet för döfstumma å Manilla voro under sistlidna läsår intagna 91 manliga och 44 qvinliga, tillsammans 135 elever. Af dessa voro 93 frielever, 25 betalade hel och 17 nedsatt afgift.

Vid institutets seminarium för döfstummelärares bildande voro under samma läsår intagna 3 manliga och 2 qvinliga eller tillsammans 5 elever, af hvilka 3 vid läsårets slut undergingo afgangsexamen.

Vid institutet för blindas, som under år 1886 fortfarande varit inrymdt i förhyrd lokal i Hedvig Eleonora församling i Stockholm, voro under sistlidna läsår intagna 35 manliga och 23 qvinliga, tillsammans 58 elever. Af dessa voro 34 frielever och 24 betalande. Under sistlidna läsår hafva två lärareelever vid institutet njutit undervisning.

Vid blindskolan i Vexjö voro under sistlidna hösttermin intagna 24 barn och vid handtverksskolan i Kristinehamn för äldre blindas hafva under samma termin 19 personer njutit undervisning.

Af de till understöd och uppmuntran åt mindre uppfostringsanstalter för döfstumma och blindas barn anvisade medel hafva för innevarande år bidrag lemnats åt 13 dylika anstalter med tillsammans 43,350 kronor. Antalet elever vid dessa anstalter utgör tillsammans 455.

Vid läroanstalterna för öfveråriga döfstumma voro under sistlidna hösttermin intagna tillsammans 143 elever, nemligen vid läroanstalten i Vadstena 60, i Skara 45 och i Bollnäs församling i erkestiftet 38.

Inspektion öfver läroanstalterna för döfstumma har under år 1886 blifvit efter gifvet förordnande verkställd af direktorn för allmänna institutet å Manilla.

Under år 1886 hafva berättelser afgifvits angående Kongl. Bibliotekets, Riksarkivets, Nationalmusei, Lifruskammarens samt det under Akademiens för de fria konsterna inseende ställda läroverks förvaltning och verksamhet för år 1885. Berättelser.

Den 2 Februari 1886 har Kongl. Maj:t fastställt ritningar för en tillbyggnad till Riksarkivet. Riksarkivet.

Kongl. Maj:t har den 9 Januari 1886 medgifvit, att från Riksarkivet må till Domänstyrelsen öfverlemnas en del af det forna Serafimerordens-gillet arkiv.

Genom understöd af anslaget till resestipendier samt läroböckers och lärda vetenskapliga verks utgifvande har Kongl. Maj:t fortfarande beredt förtjenta vetenskapsidkare tillfälle dels till forskningsresor, dels till offentliggörande af lärda arbeten. Vetenskapliga resor m. m.

Kongl. Maj:t har af det till understöd åt vittre författare beviljade anslag tilldelat särskilda belopp åt dels äldre vitterhetsidkare, dels yngre personer, som genom sina arbeten ådagalagt framstående anlag för vitterhet. Understöd åt vittre författare.

Antiqvariska forskningsresor hafva under år 1886 genom Vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademiens försorg blifvit företagna i åtskilliga delar af riket. Antiqvariska forskningsresor.

Understöd till Sedan Riksdagen ställt till Kongl. Maj:ts förfogande extra anslag för åren anordnande af 1886 och 1887 af 15,000 kronor för hvarterdera året att användas till understöd åt föreläsnings- sådana anstalter eller föreningar, som anordna föreläsningskurser för arbetsklas- kurser för sen, har Kongl. Maj:t af nämnda anslag tilldelat åtskilliga sådana anstalter arbetsklassen. understöd.

Fattigvården. På grund af förordningen den 15 Februari 1855 angående ersättning för understöd, som af fattigvårdssamhällen i ett af de förenade rikena Sverige och Norge lemnas behöfvande personer från det andra riket, har under år 1886 liqid för år 1884 emellan de begge statskassorna egt rum.

Af anslaget till sådan fattigvård, som bör af staten bekostas, hafva den 5 Februari 1886 särskilda belopp hufvudsakligen för år 1885 blifvit ställda till disposition af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Jemtlands, Vesterbottens och Norrbottens län för att användas till understöd åt fattiga bland lappallnogen.

Uppfostrings- Kongl. Maj:t har den 19 November 1886 af anslaget till uppfostringsanstalter anstalter för för sinnesslöa barn tilldelat tio sådana anstalter understöd med tillhoppa 22,100 kronor; och hafva samtliga dessa anstalter blifvit under år 1886 inspekterade.

Helsovården. I likhet med hvad under år 1885 egt rum, har Kongl. Maj:t bemyndigat Medicinalstyrelsen dels att genom utsände sakkunnige inspektörer låta i de städer och större orter, som beträffande helsovården äro likställda med städer, verkställa sanitära besigtningar, der sådana af styrelsen ansåges behöfliga, dels ock att genom vederbörande provinsialläkare likaledes låta i sanitärt afseende besigtiga sådana inom deras distrikt belägna ställen, der en större befolkning är sammanträngd.

Hospitals- Arbetena vid hospitalsanläggningen å egendomen Marieberg vid Kristinehamn hafva numera så långt framskridit, att alla byggnader uti stora byggnadskomplexen blifvit förda under tak samt försedda med snickeri, glas, uppvärmnings- och ventilationsapparater, hvarjemte kakelugnar, der sådana skolat anbringas, blifvit uppsatta. Det invändiga målningsarbetet pågår. Yttre fogstrykningen har blifvit fullbordad, utom på afdelningen C. Yttre afloppsledningen är fullständigt nedlagd samt inre vattenledningen under arbete, hvarförutom vattentornet blifvit fördt under tak och grunden lagd till lik- och obduktionshuset. All schaktning och planering af marken är fullbordad.

Kongl. Maj:t har den 4 Juni 1886 fastställt stat för öfverläkare med flere tjenstemän vid nämnda hospital, hvilket enligt Kongl. Maj:ts beslut kommer att den 1 Juli 1887 öppnas för sjukes emottagande.

Vattenledning, vattentorn och ångpannehus vid Vadstena hospital hafva under år 1886 blifvit fullbordade.

Under samma år har tvättstugan vid Upsala hospital blifvit om- och tillbyggd.

Under år 1886 har Kongl. Maj:t medgifvit rättighet till tjänstårsberäkning, lika med den civile läkare i statens tjänst åtnjuta, för en distriktsläkare i Stockholm utöfver de förut varande tretton, för en inom Malungs socken, för en inom Åse och Viste härad, för en inom Harlösa, Hammarlunda, Högseröds, Vesterstads, Gudmundstorps, Hurfva, Holmby, Hellestads, Refvinge, Silfåkra och Vombs socknar, för en inom Nybro köpings, Madesjö och Oskars kommuner, samt för en i Bollnäs kommun.

Medicinal-
väsendet.

Kongl. Maj:t har under år 1886 meddelat bestämmelser om inrättande af fyra nya apotek, nemligen ett i Östersund, två i Malmö och ett i Stockholm.

Vid 1886 års början uppgick barnmorskornas antal i hela riket till 2,377.

Under loppet af år 1886 hafva 114 elever blifvit vid rikets tre läroanstalter för barnmorskor examinerade i den allmänna förlossningskonsten och förklarats berättigade att utöfva barnmorskeyrket. Bland dem hafva utgått från Stockholms läroanstalt 50, från Göteborgs 38 och från Lunds 26. Af examinerade barnmorskor hafva i Stockholm 55 och i Göteborg 20, hvilka ådagalagt goda insigter jemte färdighet i den egentliga barnmorskekonsten äfvensom gjort sig kända för pålitlighet och hedrande uppförande, ytterligare erhållit undervisning i instrumental förlossningskonst och, sedan de vid anställdt förhör befunnits ega nöjaktig skicklighet i densamma, förklarats berättigade att under vissa vilkor utöfva jemväl denna del af förlossningskonsten.

Enligt en af Medicinalstyrelsen år 1886 till Kongl. Maj:t afgifven berättelse angående skyddskoppym্পningen i riket utgjorde antalet af dem, som under år 1885 med framgång vaccinerats, 105,466. För nitisk utöfning af skyddskoppym্পningen hafva, enligt Kongl. Maj:ts beslut den 31 December 1886, 156 vaccinatorer erhållit belöning. Af dessa hafva 13 bekommit medaljer i silfver att å bröstet bäras, 56 vaccinationsinstrument och de öfrige penningar.

Enligt en af Veterinärinstitutet i Stockholm under år 1886 afgifven berättelse för år 1885 hafva under sistberörda år 116 personer vid institutet åtnjutit undervisning, hvaraf 90 såsom veterinärelever och 26 såsom hofslagarelärlingar. Under samma år hafva af veterinäreleverna utexaminerats 12 samt 4 afgått utan examen, så att vid årets slut återstodo 74. Af hofslagarelärlingarne aflade under året 12 civile och 5 militäre hofslagareexamen, hvarjemte en militär hofslagarelärling lemnat läroverket utan examen. Vid årets slut återstodo sålunda 8, alla militäre.

Veterinär-
undervisningen.

Enligt en af Veterinärinrättningen i Skara under år 1886 afgifven berättelse rörande nämnda inrättnings verksamhet och förvaltning under år 1885 hafva under sistberörda år derstädes undervisats 39 veterinärelever, af hvilka 4 ut-examinerats såsom privatveterinärer och 3 lemnat läroverket utan examen. Af by- och sockensmeder hafva 10 erhållit praktisk undervisning i hofbeslagskonsten.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen. Stockholms slott den 18 Januari 1887.

OSCAR.

NILS VON STEYERN.
